

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Majetková trestná činnost a její příčiny ve Středočeském
kraji**

Autor práce: František Chytka

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Milan Kocík, MBA

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2023

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: František Chytka
Studijní program: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Kombinovaná
Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Majetková trestná činnost a její příčiny ve Středočeském kraji



Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Property Crime and Its Causes in the Central Bohemia Region

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií
Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Milan Kocík, MBA

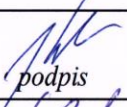
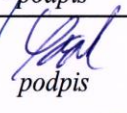

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): leden, 2024

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem práce bude na základě analýzy statistických dat určit lokality Středočeského kraje s nejvýraznějším podílem majetkové kriminality, konkrétně vloupání do objektů a vozidel. Vedlejším cílem bakalářské práce bude definovat kriminogenní příčiny tohoto stavu a navrhnout soubor vlastních preventivních aktivit a opatření směřujících k potlačení či snížení této kriminality.

Student: František Chytka	24. 2. 2024 datum	 podpis
Vedoucí práce: JUDr. Milan Kocík, MBA	24. 2. 2024 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: Doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	26. 2. 2024 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	26. 2. 2024 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	26. 2. 2024 datum	 podpis



Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu této bakalářské práce JUDr. Milanu Kocíkovi, MBA za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

FRANTIŠEK, CH. *Majetková trestná činnost a její příčiny ve Středočeském kraji: bakalářská práce*. Příbram: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2024. 63 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Milan Kocík, MBA

Klíčová slova: majetková kriminalita, krádež vloupáním, prevence.

Bakalářská práce zkoumá problematiku majetkové trestné činnosti a jejich příčin se zaměřením na vybranou majetkovou kriminalitu s teritoriálním vymezením Středočeského kraje. Teoretická část se zabývá kriminologicko-fenomenologickým popisem stavu, strukturou a dynamikou majetkové kriminality s následným explicitním důrazem na krádeže vloupáním, konkrétně do objektů a vozidel. Práce bude přesně definovat tyto dvě konkrétní krádeže vloupáním a jejich příčiny. V neposlední řadě se v závěru teoretické části zaměřím na prevenci krádeží vloupáním, kde navrhnu soubor preventivních opatření a aktivit, které směřují ke snížení dané kriminality. V praktické části bude provedena analýza statistických dat za časově vymezené období s následnou komparací mezi jednotlivými územně vymezenými celky. Zde vymezím lokalitu Územního odboru města Příbram ve Středočeském kraji s výskytem sledované kriminality. Na základě takto určených lokalit provedu jejich demografickou, ekonomickou a sociální specifikaci s cílem určit základní kriminogenní faktory k páčání sledované kriminality.

ABSTRACT

FRANTIŠEK, CH. *Property Crime and Its Causes in the Central Bohemia Region: bachelor thesis*. Píbram: The College of European and Regional Studies, 2024. 63 s. Supervisor: JUDr. Milan Kocík, MBA

Key words: property crime, theft by burglary, prevention

This bachelor thesis examines the issue of property crime and its causes with a focus on selected property crime with the territorial definition of the Central Bohemian Region. The theoretical part deals with a criminological-phenomenological description of the state, structure and dynamics of property crime with subsequent explicit emphasis on theft by burglary, specifically into buildings and vehicles. The thesis will precisely define these two specific burglaries and their causes. Last but not least, at the end of the theoretical part, I will focus on the prevention of burglary, where I will propose a set of preventive measures and activities that aim to reduce the crime in question. In the practical part, an analysis of statistical data for a defined period of time will be carried out, followed by a comparison between individual territorial units. Here I will define the locality of the Píbram Land Department in the Central Bohemia Region with the occurrence of the monitored crime. On the basis of the localities thus identified, I will carry out their demographic, economic and social specification in order to determine the basic criminogenic factors for committing the observed crime.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Základní pojmy zkoumané problematiky	11
2.1 Kriminalita.....	11
2.2 Majetková kriminalita	12
2.3 Kriminologie	15
3 Trestný čin.....	16
3.1 Právní úprava.....	17
4 Krádež	18
5 Krádež vloupáním	19
5.1 Metody, jak překonat překážku při vloupání.....	20
5.2 Nedovolené překonání uzamčení:	20
5.2.1 Lstivé metody.....	21
5.2.2 Překonání jiné fyzické překážky	21
6 Kriminologické a kriminalistické aspekty vloupání	22
7 Charakteristika osobnosti pachatele	24
8 Charakteristické stopy na místě činu po vloupání.....	28
8.1 Mechanoskopie.....	29
8.2 Daktyloskopie.....	31
8.3 DNA	32
8.4 Trasologie	32
9 Práce policie po zjištění trestného činu vloupání.....	32
9.1 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování.....	33
10 Dokumentace.....	34
10.1.1 Protokol.....	35
10.1.2 Obrazová dokumentace	36
10.1.3 Topografická dokumentace	37

11	Prevence	38
11.1.1	Struktura prevence kriminality.....	38
11.1.2	Prevence proti vloupání.....	41
12	Statistická analýza případů vloupání v rámci Středočeského kraje a Územního odboru Příbram	43
12.1	Statistika krádeží vloupání v rámci České republiky a Středočeského kraje	43
12.2	Shrnutí.....	52
13	Prevence kriminality na území města Příbram.....	53
13.1	Organizace ve městě Příbram	54
14	. Navrhovaná opatření	55
14.1	Hodnocení.....	56
	Závěr	57
	Seznam použitých zdrojů	59
	Seznam zkratk	62
	Seznam tabulek a grafů	63

Úvod

V této bakalářské práci definuji krádež vloupáním s explicitním důrazem na krádeže vloupáním do vozidel a objektů. Tyto pojmy jsou pro běžnou populaci v každodenním světě velmi reálné, protože se tato kriminalita dotýká většiny z nás. Velká část obyvatelstva už se v životě setkala s vloupáním, ať z pozice svědka či poškozeného. Toto téma se neustále vyvíjí. Má svojí historii i současnost. Moderní technologie jdou kupředu, proto se metody a techniky vloupáním zdokonalují. Pro policii je nezbytné, aby veškeré metody a techniky, ať už z historie či současnosti, sledovala, analyzovala a vyhodnocovala vzhledem k efektivní reakci na pachatele, které tyto trestné činy praktikují.

Policie je orgán v České republice, který je činný v trestním řízení. Bojuje proti majetkové kriminalitě v té nejsurovější podobě. Uniformovaní příslušníci PČR jsou v systému proti pachatelům vloupání velmi důležití. Preventivně a nepřetržitě působí ve městech a jejich okolí. Díky této činnosti mají v určitém teritoriálním vymezení místní a osobní znalost, kterou mohou využít k dopadení pachatele přímo nebo bezprostředně po činu. Poté policisté a kriminalisté spolupracují se statním zastupitelstvím tak, aby proti pachateli nasbírali dostatek důkazů, které slouží k prokázání viny pachatele před soudem za určitý trestný čin.¹

Cílem této práce je představit a analyzovat nejběžnější metody a techniky, které se pro vloupání používají. Dále navrhnout preventivní opatření a způsoby, jak se proti této trestné činnosti efektivně bránit. Tuto práci se snažím vypracovat tak, aby byla srozumitelná pro širokou veřejnost i odborníky v oboru.

¹ GRIVNA, Tomáš; SCHEINOST, Miroslav a ZOUBKOVÁ, Ivana. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 536. ISBN 978-80-7478-614-3.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je objasnit, definovat a charakterizovat majetkovou kriminalitu se zaměřením na vloupání do objektů či vozidel a také její příčiny. Dále na základě analýzy statistických dat porovnat majetkovou kriminalitu ve Středočeském kraji s majetkovou kriminalitou v České republice s explicitním důrazem na vybranou majetkovou trestnou činnost. V případě zjištění rozdílů se pokusit objasnit důvody těchto rozdílů. Vedlejším cílem bakalářské práce bude definovat kriminogenní příčiny tohoto stavu a navrhnout soubor vlastních preventivních aktivit a opatření směřujících k potlačení či snížení této kriminality.

K dosažení hlavního cíle je čerpáno z dostupné literatury, dále jsou použity odborné knihy, učební texty a internetové zdroje zaměřující se na tuto problematiku. Hlavním cílem je porovnat majetkovou kriminalitu ve Středočeském kraji s majetkovou kriminalitou v celé České republice a v případě zjištění rozdílností se pokusit objasnit důvody těchto rozdílů. Při porovnání kriminality na těchto územích práce čerpá údaje z policejních statistik. Pro detailnější srovnání v rámci Středočeského kraje jsem srovnal Středočeský kraj s územním odborem Příbram v rámci vybraných majetkových trestných činů. Tyto údaje jsou zpracovány do přehledných tabulek a grafů a následně jsou popsány, vyhodnoceny a porovnány mezi sebou.

Vedlejším cílem je na základě analýzy statistických dat navrhnout opatření směřující k pozitivnímu ovlivnění majetkové kriminality. K dosažení tohoto dílčího cíle jsou použity informace z analýzy statistik dat a dostupné literatury. U návrhů opatření je čerpáno z analýzy statistických dat, která odhaluje nejčastější trestnou činnost spojenou s majetkovou kriminalitou, také odhaluje některé příčiny dynamiky majetkové kriminality. Důležitým zdrojem informací pro návrh opatření je již zmiňovaná analýza statistických dat a studovaná literatura. Navržená opatření mají charakter jak preventivní, tak represivní a vycházejí ze získaných poznatků, které se v práci vyskytují.

2 Základní pojmy zkoumané problematiky

K přiblížení celého tématu a jeho porozumění je důležité uvést základní pojmy zkoumané problematiky, které se toho tématu týká. V práci budou definované základní pojmy, jako jsou kriminalita, majetková kriminalita, pachatelé majetkové trestné činnosti a kriminologie.

2.1 Kriminalita

Kriminalitu (z latinského slova *crimen* – zločin) lze definovat jako „*souhrn trestných činů spáchaných na určitém území za určité období.*“²

Kriminalita představuje obecně všechny formy nelegálního nebo protiprávního chování, které jsou postaveny mimo rámec přijatých právních norem ve společnosti. Tento termín zahrnuje různé činy, jako jsou krádeže, vraždy, podvody, napadení a další trestné činy. Kriminalita je studována a analyzována v rámci kriminologie s cílem pochopit její příčiny, trendy a dopady na společnost. Existují různé formy kriminality, včetně kriminality spáchané jednotlivcem nebo spáchané skupinami či organizacemi. Kriminalitu lze dělit jako skrytou (latentní) a reálnou (registrovanou). Registrovaná kriminalita je vedena v oficiálních statistikách. Jednoduše řečeno, kolik bylo zjištěno trestných činů, které se oficiálně evidují. Latentní kriminalita znamená, že spáchaná trestná činnost není doposud zjištěna, a tudíž není evidována v oficiálních statistikách.³ Dále se vyděluje na majetkovou kriminalitu, násilnou kriminalitu, kriminalitu mládeže a další typy, které umožňují podrobnější analýzu a přístup k prevenci a kontrole.

Struktura pachatelů v rámci kriminality s přihlédnutím na pohlaví má poměrně jasné stanovisko. Muži obecně páchají trestnou činností více než ženy. Může za to z velké části fyziologická stavba člověka, a s tím spojená fyzická síla jedince. Ženy se podílejí na

² SVATOŠ, Roman. *Kriminologie*. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 26. ISBN 9788073803896.

³ GRÍVNÁ, Tomáš; SCHEINOST, Miroslav a ZOUBKOVÁ, Ivana. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-614-3.

celkové kriminalitě 13-15 %, přičemž se podílejí hlavně na trestné činnosti, kde není zapotřebí užití násilí.⁴

Studium kriminality se snaží identifikovat faktory, které přispívají k vzniku trestného chování, a navrhnout účinné strategie prevence a trestu. Kriminologové zkoumají sociální, ekonomické, psychologické a kulturní faktory, které mohou mít vliv na úroveň kriminality v dané společnosti.

Tabulka 1 Celková kriminalita od roku 2016 do roku 2023⁵

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
kriminalita počet celkem	218162	202303	192405	199221	165525	153233	181991	181417
objasněnost v %	46.60%	46.90%	48.20%	46.80%	47.00%	47.30%	44.80%	45.80%

2.2 Majetková kriminalita

Označuje skupinu trestných činů, které jsou zaměřeny na získání majetku nebo finančního prospěchu. Tato forma kriminality se vyznačuje útoky na majetek, ať už fyzický (například krádeže nebo loupeže) nebo virtuální (například kybernetické útoky). Tato kriminalita spadá do oblasti registrované i latentní kriminality. Vyznačuje se tím, že je zde nižší objasněnost. Z důvodu četnosti a těžšímu dokazování této kriminální činnosti. Majetková kriminalita může mít různé podoby a zahrnovat různé trestné činy. Lze rozdělit do 3 skupin, které najdeme v zákoně č. 240/2009 Sb. Trestním zákoníku. První skupina se vyznačuje tím, že se pachatel zaměřuje na zisk. Mezi takové řadíme veškeré krádeže (§ 205), podvody (§ 209, § 210, § 211, § 212) zpronevěru (§ 206), lichvářství (§ 218). Druhá skupina se orientuje na pachatele úmyslně poškozující cizí věc či majetek. Spadá sem poškození cizí věci (§ 228), poškození věřitele (§ 222), zneužívání vlastnictví (§ 229). Poslední skupinou jsou trestné činy, které jsou prováděny jinou osobou, nežli je pachatel. Například: podílnictví (§214).⁶

⁴ VÁLKOVÁ, Helena a KUČHTA, Josef. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012, s. 444. ISBN 978-80-7400-429-2.

⁵ Zpracování vlastní

⁶ VÁLKOVÁ, Helena a KUČHTA, Josef. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012, s. 439-440. ISBN 978-80-7400-429-2.

Majetkovou kriminalitu lze systematicky dělit dle různých hledisek. Podle zákona č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník (dále jen trestní zákoník) lze majetkovou kriminalitu rozdělit na:

- Jednání, kdy motivací pachatele je získání finančního prospěchu. Mezi tyto trestné činy patří trestný čin krádeže dle § 205, trestního zákoníku, podvod §209 trestního zákoníku.
- Jednání, kdy motivací pachatele je destruktivní činnost, ať už ve formě ničení majetku jako takového. Mezi takové řadíme trestný čin poškození cizí věci dle § 228, trestního zákoníku, nebo úmyslné poškození či oslabení majetku jiné osoby. Tyto trestné činy zahrnují trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku dle § 220, trestního zákoníku a trestný čin poškozování věřitele dle §222, trestního zákoníku.
- Jednání pachatele, kterým pachatel získá prospěch z trestného činu jiné osoby, se hodnotí jako trestné činy podílnictví dle § 214–217, trestního zákoníku.
- Pokud pachatel užívá věc pouze dočasně, jedná se o neoprávněného užívání cizí věci dle §207 trestního zákoníku. Lze použít latinské pojmenování *Furtum usus*.⁷

Příčiny majetkové kriminality souvisí s tím, jak se lidem daří. Hlavní příčinou je chudoba, s kterou se váže vysoká míra nezaměstnanosti. Další příčiny mohou být jednoduché: získání financí, udržení si společenské úrovně, pokud někdo např. přišel o atraktivní povolání. Osoba se snaží finanční prostředky získat jiným způsobem než legální cestou.

Trend majetkové trestné kriminality měl klesající tendenci do roku 2020. Zdůraznil bych zde časový milník 1. října 2020, od kdy platí novelizace trestního zákoníku, v tomto případě je dolní hranice výše škody při kvalifikaci trestného činu 10 000 Kč. Období Covidu 19 a s tím spjaté opatření: zákaz vycházení po 22:00 hodině, snížení fluktuace lidí na společenských akcích. Tyto opatření začali platit od 16. března 2020. V neposlední řadě dlouhodobá strategie PČR, konkrétně zefektivnění práce

⁷ KUCHTA, Josef. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část*. Beckovy právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2009, s. 134. ISBN 9788074000478.

PČR v přímém výkonu služby.⁸ Od roku 2021 začíná majetková trestná kriminalita opět stoupat z důvodů dopadu Covidu 19, na které plynule navazuje invaze Ruska na Ukrajinu.

Tabulka 2 Dynamika majetkové kriminality od roku 2016 do roku 2023⁹

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
majetková kriminalita								
počet celkem	118082	108497	98670	102136	82116	77562	100183	103300
objasněnost v %	24,60%	25,60%	26,10%	26,50%	27,50%	27,00%	26,60%	28,20%

Majetková kriminalita má značný dopad na oběti a společnost jako celek. Kriminologové se snaží studovat příčiny této formy kriminality a vyvíjet strategie prevence a trestu, aby omezili její rozsah a dopady.

Tabulka 3 Struktura majetkové kriminality v 2023 od nejčtenějšího TC¹⁰

konkrétní majetková trestní činnost v roce 2023 v ČR	počet	Objasněnost
neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (§ 234)	12 802	15,3%
podvod (§ 209)	12 634	12,1%
krádeže vloupáním - do ostatních objektů (§ 178, 205)	11 782	23,9%
krádeže prosté - v obchodech (§ 205), platná od 2021	10 692	88,2%
krádeže vloupáním - do motorových vozidel (§ 205), platná od 2021	7 526	14,5%
poškození cizí věci (§ 228)	6 605	18,3%
krádeže prosté - kapesní (§ 205)	5 783	12,7%
krádeže prosté - v jiných objektech (§ 205)	4 289	34,9%
krádeže prosté - ostatní (§ 205)	3 114	25,3%
krádeže prosté - jiné na osobách (§ 205)	2 958	23,6%
krádeže vloupáním - do rodinných domků (§ 178, 205)	2 114	22,4%
krádeže prosté - jízdních kol (§ 205, 207), platná od 2021	2 099	38,7%
krádeže vloupáním - odcizení jízdních kol (§ 205, 207), platná od 2021	2 057	22,6%
krádeže prosté - motorových vozidel dvoustopých (§ 205, 207), platná od 2021	1 949	43,8%
krádeže prosté - v bytech (§ 205)	1 493	43,5%
krádeže vloupáním - do bytů (§ 178, 205)	1 474	22,7%
krádeže prosté - věci z motorových vozidel (§ 205), platná od 2021	1 422	24,1%
zatajení věci (§ 219)	1 416	13,1%
krádeže vloupáním - odcizení součástí motorových vozidel (§ 205)	1 260	14,2%
krádeže vloupáním - do víkendových chat (§ 178, 205)	1 243	30,8%
krádeže vloupáním - do obchodů (§ 205)	1 239	41,2%
krádeže vloupáním - do restaurací a hostinců (§ 205)	757	43,6%

⁸ Vývoj registrované kriminality v roce 2021. [online]. [cit. 2024-20-03]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx>

⁹ Zpracování vlastní

¹⁰ Zpracování vlastní

krádeže prosté - součástek motorových vozidel, jednostopých a dvoustopých (§ 205)	695	18,4%
zpronevěra (§ 206)	566	39,4%
krádeže vloupáním - odcizení motorových vozidel dvoustopých (§ 205, 207)	492	23,6%
krádeže prosté - motorových vozidel jednostopých (§ 205, 207)	382	20,9%
krádeže vloupáním - do kiosků (§ 205)	323	35,6%
neoprávněný zásah do práva k domu (§ 208), platná od 2021	197	58,9%
krádeže vloupáním - do bytovacích objektů (§ 205)	191	34,0%
krádeže vloupáním - do škol (§ 205)	179	30,7%
krádeže vloupáním - odcizení motorových vozidel jednostopých (§ 205, 207)	139	33,1%
krádeže prosté - během jízdy v dopravním prostředku - mimo zásilek (§ 205)	112	0,0%
krádeže vloupáním - do pokladen a pancéřových skříní (§ 205)	69	34,8%
krádeže prosté - v prostorách nádraží (mimo zásilek) (§ 205)	40	15,0%
krádeže vloupáním - do kulturních objektů, mimo uvedené v 331 (§ 205)	32	31,3%
krádeže vloupáním - mezi zaměstnanci na pracovišti (§ 205), platná od 2021	31	22,6%
krádeže vloupáním - do jídelen, závodních kuchyní a stravovacích zařízení (§ 205)	30	40,0%
krádeže vloupáním - do výkladních skříní (§ 205)	27	51,9%
neoprávněné užívání cizí věci (§ 207)	19	31,6%
krádeže prosté - mezi zaměstnanci na pracovišti (§ 205), platná od 2021	18	44,4%
krádeže prosté - zvířectva (§ 205), platná od 2021	16	12,5%
krádeže vloupáním - do objektů, starožitnosti, umělecká díla - mimo obchodů (§ 205)	14	35,7%
krádeže prosté - v objektech se starožitnostmi a uměleckými díly (§ 205)	8	25,0%
krádeže prosté - při pohlavním styku (§ 205)	5	60,0%
krádeže vloupáním - do výpočetních středisek nebo počítačových pracovišť (§ 205)	4	25,0%
krádeže vloupáním - odcizení zvířectva (§ 205), platná od 2021	3	33,3%

2.3 Kriminologie

Kriminologie (z latinského slova *crimen* – zločin a řeckého *logos* – věda, nauka, učení). Jak tedy vyplývá z výše uvedeného, jedná se o nauku o kriminalitě.¹¹

Kriminologie je mezioborová vědecká disciplína, která se nejvíce zabývá zločinem a chování pachatelů. Cílem kriminologie je porozumět příčinám zločinu, vzorcům trestné činnosti, účinným strategiím prevence a kontroly kriminality. Zločin z kriminologického pohledu má více podob. Z právního hlediska to znamená, že zločin je pouze to, co je vyjmenované v trestním právu. V Sociologickém pojetí kriminologie zahrnujeme do kriminality i sociálně nežádoucí patologické jevy, které úzce souvisejí s trestnou činností

¹¹ VÁLKOVÁ, Helena a KUCHTA, Josef. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012, s. 1. ISBN 978-80-7400-429-2.

nebo ji akcelerují (užívání alkoholu ve větší míře, patologické hráčství, užívání jiných omamných látek, prostituce).¹²

Kriminologie je empirická věda na rozdíl od jiných vědních disciplín (právo hmotné). Zkoumá jednotlivce jako takové též i společnost, kde si vybírá jednotlivé sociální skupiny. Vychází z teorií a modelů, které lze ověřit vědeckými metodami, a to zejména analýzou a syntézou statistických dat, ale i dalšími vědeckými metodami. Kriminologie jako celek by měla být objektivní, nestranná a neměla by podléhat vnějším lobbistickým vlivům ať už ze strany společnosti nebo politiky. Cílem kriminologie je porozumět příčinám zločinu, vzorcům trestné činnosti, účinným strategiím prevence a kontroly kriminality. Kriminologie zahrnuje různé aspekty: sociální, psychologické, ekonomické a environmentální faktory ovlivňující zločinnost. Výzkum v oblasti kriminologie může přispět k vytvoření efektivnějších politik trestního práva a prevence zločinu.¹³

3 Trestný čin

Podle §13 trestního zákoníku je trestným činem protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný, a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. Trestní právo ovládá zásada (ultima ratio), což znamená, že trestní právo nastupuje až jako nejzazší možnost. Jiné možnosti už nejsou účinné jako občanské právo či přestupkové právo. Dle §12 trestního zákoníku dále poukazujeme na trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené, které lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, kde nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

V trestním právu České republiky dělíme trestné činy na přečiny, zločiny. Dle § 14 trestního zákoníku je přečinem je každý trestný čin, který je spáchán v nedbalosti a dále trestný čin spáchaný úmyslně, za nějž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do 5 let. Zločin je pak takový trestný čin, který není přečinem. Trestní zákoník taktéž uvádí speciální třídu zločinů, kterou jsou zvláště závažné zločiny. Zvláště

¹² VÁLKOVÁ, Helena a KUČHTA, Josef. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012, s. 1 – 2. ISBN 978-80-7400-429-2.

¹³ VÁLKOVÁ, Helena a KUČHTA, Josef. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012, s. 1 – 2. ISBN 978-80-7400-429-2.

závažný zločin je takový úmyslný trestný čin, pro který trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let.¹⁴

3.1 Právní úprava

V České republice je trestný čin upraven Trestním zákoníkem – zákon číslo 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon obsahuje soupis trestných činů a stanoví jejich definice, trestní sazby a další relevantní informace k nim. Trestní zákoník rozdělujeme na obecnou část a zvláštní část. V obecné části nalezneme ustanovení, která platí společně pro všechny trestné činy, případně pro některé jejich skupiny. Najdeme zde rozsah působnosti, vznik a zánik trestní odpovědnosti, ukládání trestů a ochranných opatření, zahlazení odsouzení a výkladová ustanovení trestního zákoníku. Zvláštní část trestního zákoníku se věnuje skutkovým podstatám konkrétních trestných činů, které dále dělíme dle druhu objektu chráněného trestním zákoníkem do XIII Hlav. Jako první a nejdůležitější hodnotu pro člověka spatřuje trestní zákoník člověka jeho život, zdraví, svobodu, důstojnost a majetek. Poté následují zájmy společnosti. Majetkové trestné činy, jsou vyjmenovány v hlavě V trestního zákoníku. Trestní zákoník je základním kamenem k ochraně společenských zájmů dospělého obyvatelstva České republiky a podpůrný pramenem trestního práva mladistvých a trestního práva ve věcech právnických osob. Prameny ústavního práva tvoří Ústava ČR, Listina základních práv a svobod a další ústavní zákony, které stojí v hierarchii státu na samém vrcholu. K doplnění trestního zákoníku bych chtěl uvést další dva zákony a to zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.¹⁵

¹⁴ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 3. vydání. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck, 2023, s. 22-36. ISBN 978-80-7400-893-1.

¹⁵ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 3. vydání. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck, 2023. 22-36 s. ISBN 978-80-7400-893-1.

4 Krádež

Krádež dle statistik je nejčastěji páchaným majetkovým trestným činem.

Objektem trestného činu krádeže je vlastnictví věci, držba věci, ale i faktická dispozice věci. Krádež má dvě základní skutkové podstaty. Předmět útoku krádeže je vždy cizí věc. Znamená to, že pokud jsem majitelem věci nemohu se dopustit krádeže, protože je to můj vlastní majetek. Určující jsou vlastnické vztahy v době jednání pachatele. Objektivní stránka krádeže se zaměřuje na konkrétní jednání, které tvoří samotný trestný čin krádeže. Odcizení věci, tedy že si přisvojí cizí věc bez vědomí a souhlasu majitele věci. Subjektivní stránka krádeže vyžaduje úmyslné zavinění. Pachatel musí mít v úmyslu odcizenou věc užívat trvale. Do toho spadá i odcizení věci za účelem ji darovat či prodat. Trestní odpovědnost za krádež nezaniká tím, že odcizenou věc vrátí ať už ze svojí vůle nebo na popud poškozeného. Při posuzování pokusu krádeže vycházíme ze záměru pachatele o předmětu útoku a jeho záměru. Subjekt krádeže je jakákoliv osoba, která se dopustí takového trestného činu. Objektivní stránka trestného činu krádeže dle § 205 odst. 1 je, že si pachatel přisvojí cizí věc, tím že se jí zmocní a zároveň naplní některý (minimálně jeden) z alternativně uvedených znaků,¹⁶ které zde budu citovat a zároveň je označím tučně:

Krádež

(1) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,

b) čin spáchá vloupáním,

c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí,

d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo

¹⁶ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Student (Leges). Praha: Leges, 2016, s. 649-652. ISBN 9788075021205.

e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(6) Příprava je trestná.¹⁷

5 Krádež vloupáním

Hmotně právní úprava trestného činu - krádež vloupáním. Krádež vloupáním je úzce spojená s trestným činem krádež, která je definována dle § 205 odst. 1 písm. b) zákona č.

¹⁷ Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání třinácté. Praha: Armex Publishing, 2024. ISBN 978-80-87451-95-3.

40/2009 Sb. TZ, *kdy se krádeže dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc, tím že se jí zmocní, a čin spáchá vloupáním.*¹⁸

Skutkovou podstatu trestného činu vloupání lze splnit pouze za třech podmínek, které jsou uvedeny dle §121 zákona č. 40/2009 Sb. TZ, *vniknutí do uzavřeného prostoru.*

- Lstí
- Překonání jiné jistící překážky s použitím síly
- Nedovoleným překonáním uzamčení

Uzavřený prostor je velmi široký pojem, do kterého zahrnujeme byty, domy, skladovací prostory, jakou jsou sklady či garáže, ale také menší prostory v podobě trezorů, kas a zavazadlových prostorů vozidla atd. Uzavření či uzamčení prostoru má primárně sloužit k ochraně majetku před zneužitím nebo odcizením cizí osobou.¹⁹

5.1 Metody, jak překonat překážku při vloupání

Metody překonání překážky při vloupání jsou odlišné a zahrnují různé techniky nebo prostředky, které pachatelé využívají k neoprávněnému vniknutí do uzavřených prostor. Níže uvádím několik běžných metod, které jsem rozdělil do tří skupin:

5.2 Nedovolené překonání uzamčení:

Jedná se o metodu, kdy pachatel neoprávněně překonává uzamčení prostoru, aby mohl vniknout. To může zahrnovat:

- Využití technických prostředků k odemknutí zámku, například špionážních nástrojů, lockpickingu, planžety na otevření zámků nebo dešifrování bezpečnostních kódů.
- Okopírování si klíče bez vědomí majitele.

¹⁸ Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání třinácté. Praha: Armex Publishing, 2024. ISBN 978-80-87451-95-3.

¹⁹ DRAŠTÍK, Antonín. *Trestní zákoník: komentář*. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-790-4.

- Použití odcizeného klíče.²⁰

5.2.1 Lstivé metody

Pachatel využívá lsti, klamavé metody, důvtip k získání přístupu do uzavřených prostor. To může zahrnovat:

- Vydávání se za oprávněnou osobu, jako jsou pracovníci energetiky, zástupci doručovacích společností nebo dokonce zaměstnanci státního sektoru (Policisté).
- Předstírání nečekané události či neexistujícího problému, aby získal přístup do uzavřených prostor. Například předstíraný únik plynu, požáru nebo jiné havárie.
- Za lest se dá dle mého názoru považovat také vyšplhání po hromosvodu do výšky minimálně 185 cm či použití jiné techniky k překonání již zmíněné výškové hranice například použití žebříku, štaflí nebo lana.²¹

5.2.2 Překonání jiné fyzické překážky

Tato metody zahrnuje použití síly nebo předmětu či nástrojů k násilnému překonání jistící překážky. Řadíme sem:

- Rozbití, vykopnutí dveří či skleněné výplně okenního rámu.
- Vyvrtání zámku, použití páčidel k vylomení zámku.
- Proražení zdi či stropu nebo podobných fyzických překážek.

Každá z těchto metod může být užita pachatelem při krádeži vloupáním v závislosti na konkrétní situaci, typu uzavřeného prostoru a dostupných prostředcích. Je důležité si být vědom toho, že tyto činy jsou v souladu s trestním zákonem považovány za nelegální a jsou postihovány jako trestné činy.²²

²⁰ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Student (Leges). Praha: Leges, 2016, s. 637-639. ISBN 978-80-7502-120-5.

²¹ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Student (Leges). Praha: Leges, 2016, s. 637-639. ISBN 978-80-7502-120-5.

²² JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Student (Leges). Praha: Leges, 2016, s. 637-639. ISBN 978-80-7502-120-5.

6 Kriminologické a kriminalistické aspekty vloupání

Vloupání představuje komplexní kriminální fenomén, který vyžaduje podrobnou analýzu z hlediska jak kriminologických, tak kriminalistických aspektů. Zde se zaměřím na klíčové prvky a perspektivy těchto dvou disciplín v kontextu tohoto trestného činu.

Kriminologický pohled:

1. Motivace a psychologie pachatelů:

Kriminologicky je důležité zkoumat motivace pachatelů vloupání. Často se jedná o ekonomické motivy, ale mohou hrát roli i sociální faktory nebo psychopatologické aspekty. Studium psychologie pachatelů může přinést důležitý vhled do mechanismů, které vedou k volbě tohoto konkrétního trestného činu.²³

2. Teritoriální analýza a kriminalitní ohniska:

Kriminologové zkoumají geografické vzory vloupání a identifikují oblasti s vysokou mírou této kriminality. Teritoriální analýza a studium kriminalitních ohnisek jsou klíčovými nástroji pro porozumění rozložení koncentrace vloupání v daném regionu.

3. Sociální a ekonomické kontext:

Kriminologové zkoumají sociální a ekonomické kontexty, které mohou být spojeny s výskytem vloupání. Faktory, jako je nezaměstnanost, chudoba a sociální nerovnosti, které mohou ovlivňovat frekvenci tohoto trestného činu v určitých komunitách.²⁴

Kriminalistický pohled:

Kriminalistická charakteristika krádeží zahrnuje různé aspekty, které jsou zkoumány a analyzovány k identifikaci, vyšetřování a prevenci těchto trestných činů. Pachatel má různé možnosti, jak se zmocnit cizí věci. Primárním kritériem klasifikace

²³ POLIŠENSKÁ, Veronika A.; BOROVARSKÁ, Michaela a ŠTINDLOVÁ, Sylvie. *Pachatelé vloupání - osobnost, agrese a strategie*. Praha: Psychologický ústav Akademie věd České republiky, 2010, s. 27-35. ISBN 978-80-86174-14-3.

²⁴ VÁLKOVÁ, Helena a KUČHTA, Josef. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-429-2.

způsobu páchaní pro kriminalistickou praxi. Objekt, na který se zaměřuje pachatel krádeže a způsob jakým krádež provádí. Dle tohoto dělíme:

- Krádeže vloupáním do objektů či motorových vozidel.
- Krádeže kapesní.
- Krádeže prosté – krádeže volně přístupných věcí (odložených nebo volně dostupných či uskladněných).
- Krádeže v bytech – případy, kdy se pachatel dostane do bytu lstí, kdy ho majitel bytu pustí dobrovolně k němu, kde poté dochází ke krádeži.
- Krádeže v obchodech a kancelářích.

Výše uvedené krádeže jsou důležité k vytipování pachatele dle modu operandi.²⁵

Další rozdělení je vztah pachatele k objektu, ve kterém krádež páchá.

- Krádež páchána vnitřními pachateli – jak už z názvu je patrné krádež páchají osoby zevnitř objektů, kam mají oficiálně přístup (zaměstnanci firem, žáci ve škole...). Tyto krádeže zejména ve firmách souvisí se změnou informací o množství materiálů, které jsou firmě odcizeny. Z toho důvodu jsou takové krádeže po delší dobu latentní, než se odhalí.
- Krádeže páchané vnějšími pachateli – Může spáchat jakýkoliv pachatel, kdy krádež bývá brzy zjištěna a oznámena. Pachatel zde nemá vztah k objektu. Nejčastěji se ani nesnaží zakrýt stopy po vniknutí do objektu. Tyto krádeže bývají většinou, co nejrychleji se dostat dovnitř, odcizit věc, a poté se co nejrychleji dostat ven z objektu.
- Krádeže spáchané ve spolupachatelství tzv. vnitřního s vnějším pachatelem – Logicky vnitřní pachatel poskytne informace nebo usnadní vstup vnějšímu pachateli, který poté spáchá krádež.

Dalšími dělení krádeží mohou být:

- Stupeň kvalifikovanosti krádeže – jednoduché a složité krádeže.
- Podle užitých nástrojů (může být i bez nástroje).

²⁵ KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015, s. 219-223. ISBN 978-80-7380-547-0.

- Podle přípravy pachatele – promyšlená a naplánovaná krádež nebo bez předchozí přípravy).²⁶

Metody analýz vloupání

1. Analýza metod při vloupání:

Kriminalisté se zaměřují na detailní analýzu metod, které pachatelé používají při vloupání. Studium technik, jakými se pachatelé dostávají do uzavřených prostor, poskytuje důležité informace pro prevenci a detekci těchto činů.

2. Stopová analýza a materiálová identifikace:

Kriminalisté využívají stopovou analýzu pro identifikaci pachatelů a shromažďování důkazů. Materiálová identifikace je například analýza nástrojů použitých při vloupání, která může poskytnout klíčové indicie pro vyšetřování.

3. Využití technologií a forenzních nástrojů:

Kriminalisté se neustále rozvíjejí v oblasti technologií a forenzních nástrojů. Kamery, analýza DNA. Forenzní stopy mohou být klíčovými prvky při identifikaci pachatelů a poskytování důkazů.

Celkově lze konstatovat, že propojení kriminologických a kriminalistických pohledů je klíčové pro komplexní pochopení a úspěšné řešení problémů spojených s vloupáním. S tímto moderním přístupem lze lépe formovat strategie prevence, identifikace a trestání pachatelů tohoto kriminálního jevu.²⁷

7 Charakteristika osobnosti pachatele

Pro lepší pochopení pojmů jsem si na začátku dovilil citovat definici charakteristiky osobnosti pachatele. Charakteristika osobnosti pachatele z kriminologického hlediska lze uvést od Oty Novotného a Josefa Zapletala: „*osobnost pachatele je v kriminologii (stejně*

²⁶ KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015, s. 219-223. ISBN 978-80-7380-547-0.

²⁷ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická technika*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-409-1.

jako v psychologii) nejčastěji chápána jako organický celek duševního života člověka zahrnující jak biologický základ jedince, tak i společenské podmínky jeho života včetně společenských vztahů“²⁸

Motivace pachatele trestného činu může být komplexní a závisí na mnoha faktorech. Existují různé teorie a přístupy k vysvětlení motivací pachatelů. Tyto motivace se mohou lišit v závislosti na konkrétním trestném činu a individuálních charakteristikách pachatele. Některé z obecných motivací zahrnují:²⁹

1. Ekonomický stres

Ekonomické potíže mohou hrát zásadní roli v rozhodnutí, zdali osoba začne páchat trestnou činnost. Osoba bez finančních prostředků a dostatečného zázemí může začít páchat trestnou činnost. Myšleno ve smyslu, že základem běžného života je mít finance na základní potřeby člověka. Osoba bez financí může vidět, že jediné východisko z tíživé finanční situace je trestná činnost. Pachatel nedisponující finančními prostředky v trestné činnosti vidí rychlé obohacení na úkor jiných osob či institucí. Finanční tlak může na pachatele působit také ve spojení s udržováním závislosti. Závislost může pachatele motivovat k páčání trestné činnosti za účelem získání finančních prostředků na drogy, hazard nebo alkohol.³⁰

2. Závislost na Drogách, alkoholu a hazardu

Někteří pachatelé mohou být ovlivněni závislostí na drogách, hazardu nebo alkoholu, což může ovlivnit jejich schopnost racionálního uvažování a zvyšovat pravděpodobnost páčání impulzivních trestných činů. Závislost na výše uvedených sociálně patologických jevech je závažným problémem, který nejenom ovlivňuje fyzické a psychické zdraví jednotlivce, ale může také značně modifikovat jeho osobnostní charakteristiky a chování.

Psychologické dopady závislosti na drogách, alkoholu a hazardu může způsobit významné změny v psychologických funkcích pachatele. Přetrvávající užívání látek může vyvolat stav úzkosti, deprese a podrážděnosti, což ovlivňuje celkovou duševní stabilitu

²⁸ NOVOTNÝ, Oto a ZAPLETAL, Josef. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008, s. 113. ISBN 9788073573775.

²⁹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forezní psychologie*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 81. ISBN 978-80-7380-213-4.

³⁰ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forezní psychologie*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

jednotlivce. Dále ovlivňuje racionalitu osobnosti. Může narušit schopnost racionálního rozhodování a plánování. Pachatelé pod vlivem drog mohou být více náchylní k impulzivnímu chování, často jednájí bez ohledu na možné následky svých činů.³¹

3. Kriminální minulost

Dřívější trestní minulost či pobyt ve vězení mohou mít na osobnost pachatele negativní vliv. Pachatel s kriminální minulostí často vykazuje recidivní chování, což znamená, že má historii v opakování trestných činů, nejčastěji stejného typu. Pokud pachatel konal před nástupem do výkonu trestu majetkovou činností, je velká pravděpodobnost, že se k této činnosti vrátí. Zkušenost za mřížemi ho spíše zdokonalila v trestné činnosti, než-li napravila. Existuje několik faktorů, které by mohly pachatele ve vězení motivovat k zdokonalení svých dovedností v oblasti majetkové trestné činnosti. Vše je podporováno pobytem za mřížemi a kontaktem s jinými vězni, kteří mají obdobnou trestní minulost. Předávání informací od jiných vězňů může pachateli rozšířit nové obzory v páčání trestné činnosti ve smyslu nových poznatků, metod a strategiích. Také zde mohou získat nové dovednosti, a to nejčastěji k překonání jistící překážky. Dále zde a získávají nové nápady na svoje zločiny. Může to naznačovat, že se jedná o jedince, který není náchylný k nápravě a opakovaně se dopouští trestných činů.³²

Krádeže jsou velmi často páčány recidivisty. Například to dokazují data z roku 2002, kdy bylo objasněno 64% krádeží vloupáním, kdy pachatelem byl recidivista. V roce 2003 to bylo dokonce 69%. Tyto data mají významné uplatnění pro vedení kriminalistických evidencí pro tipování pachatelů.³³

Je důležité zdůraznit, že ne všichni vězni se snaží zdokonalit v trestné činnosti. Někteří mohou využít svůj čas ve vězení k osobnímu rozvoji, rehabilitaci a změně svého chování. Některé věznice nabízejí programy, které mají za cíl rehabilitaci vězňů a snižování recidivy. Kromě toho mohou vězni, kteří projevují snahu o změnu a rehabilitaci, získávat dovednosti a vzdělání, které jim mohou pomoci při návratu do

³¹ KUČHTA, J. a H. VÁLKOVÁ. Základy kriminologie a trestní politiky. Praha: C.H. Beck, 2005, s. 426-427. ISBN 80-7179-813-4.

³² GRIVNA, Tomáš; SCHEINOST, Miroslav a ZOUBKOVÁ, Ivana. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 536. ISBN 978-80-7478-614-3.

³³ MUSIL, Jan; KONRÁD, Zdeněk a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2004. ISBN 8071798789.

společnosti a k nalezení práce nebo jiných legálních způsobů obživy po výkonu trestu. Toto téma rozvinu v další části své bakalářské práce.

4. Nedostatek respektu k autoritám

Nedostatek respektu k autoritám může být klíčovým faktorem ovlivňujícím chování pachatele, a to jak před, tak i po jeho zařazení do vězeňského systému. Je důležité poznamenat, že nedostatek respektu k autoritám může mít kořeny v různých faktorech, včetně sociálních, ekonomických a psychologických. Z mého pohledu se nedostatek respektu autoritám začíná projevovat v mládí, kdy mladá osoba se začíná vzpírat svým rodičům nebo vyučujícím na základní nebo střední škole. Sociálně slabší skupiny k tomuto chování mají samozřejmě větší sklony. Rodiče se o děti dostatečně nestarají a nevěnují mu dostatečnou péči a finanční zázemí. U takových případů je autorita jako aspekt výchovy minimální nebo zcela chybí. Takové dítě poté roste „jako dříví v lese.“ Z toho vyplývá, že výchova a sociální prostředí má zásadní vliv na vytváření osobnosti každého jedince. Práce na rehabilitaci a změně tohoto postoje může vyžadovat komplexní přístup, včetně psychologické podpory, vzdělávání a sociální integrace. Zde jsou některé způsoby, jak tento nedostatek respektu může pachatele ovlivnit.³⁴

- Odmítání pravidel a norem:

Pachatel, který nemá respekt k autoritám, může mít tendenci odmítat pravidla a normy společnosti. To může vést k opakovaným konfliktům s právními orgány a dalšími autoritativními postavami.

- Vyhýbání se autoritám

Pachatel s nedostatkem respektu k autoritám se může snažit vyhýbat jakémukoliv dohledu nebo kontrole. To může zahrnovat skrývání svého chování, účast na nelegálních aktivitách nebo pokusy o únik před policií nebo jinými právními orgány.

³⁴ BLATNÝ, Marek. *Psychologie osobnosti: hlavní témata, současné přístupy*. Psyché (Grada). Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3434-7.

- Nerespektování právního systému

Osoba s nedostatkem respektu k autoritám může mít tendenci pohlížet na zákony a pravidla jako na překážku nebo obstrukci, kterou je třeba obejít. To může podporovat trestnou činnost a opakované porušování zákonů.

- Ovlivnění vztahu s jinými osobami

Osoba s nedostatkem respektu k autoritám může být s větší pravděpodobností náchylná k náboru do nelegálních skupin, které sdílejí podobné postoje vůči autoritám. To může vést k dalšímu vzdělávání a posilování antisociálního chování.

Výše uvedené psychologické faktory mohou být vzájemně propojeny a vzájemně se ovlivňují, což komplikuje analýzu a prevenci kriminálního chování. Komplexní a individuální hodnocení pachatelovy psychiky pomáhá vytvořit efektivní přístup k rehabilitaci a prevenci recidivy.³⁵

8 Charakteristické stopy na místě činu po vloupání

Policisté a kriminalisté se snaží shromažďovat, co nejvíce stop na místě činu vloupání. Poté se je snaží identifikovat a vyhodnotit, tak aby je mohli použít jako důkazní materiál v trestním řízení. Nejlépe by tato činnost měla vést k dopadení a usvědčení pachatele vloupání. Na místě činu pachatel za sebou nechává různé stopy, nejčastěji materiální, méně časté jsou to stopy ve vědomí lidí. *„Kriminalistická stopa je jakákoliv změna v materiálním prostředí nebo ve vědomí člověka, která příčinně nebo alespoň místně a časově souvisí s vyšetřovanou událostí, obsahuje kriminalisticky relevantní události nebo trestněprávně relevantní informaci, která je zjistitelná, zajistitelná a využitelná. Nejjednodušší dělení kriminalistických stop je rozdělení na materiální nebo paměťové.“*³⁶

³⁵ VÝROST, Jozef; SLAMĚNÍK, Ivan a SOLLÁROVÁ, Eva (ed.). *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Psyché (Grada). Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-5775-9.

³⁶ STRAUS, Jiří. *Úvod do kriminalistiky*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 86-87. ISBN 978-80-7380-367-4.

Dělení stop na dvě základní skupiny – stopy ve vědomí (paměťové) a stopy materiální (hmotné).

Stopy ve vědomí vznikají v paměti člověka, lze je pouze rozčlenit dle receptoru, který informaci zprostředkoval. Člověk má 5 smyslů, kterými vnímá okolní svět a to jsou: zrak, sluch, čich, hmat a chuť. Z toho výčtu pěti smyslů je patrné, že pro kriminalistickou praxi budou nejčastěji zprostředkované stopy zrakové a sluchové, k tomu můžeme ještě připojit stopy čichové. Proces tvorby paměťových stop nemusí být okamžitý. Dále jsou zde rizika zdravotní, které mohou ovlivnit paměťové stopy: úrazy hlavy (mozku), šokové situace, vytěsnění nepříjemných vzpomínek. Dále tyto stopy ovlivňuje motivace osoby, v jejímž vědomí se stopa vytváří. Zajímavostí je, že tyto stopy mají materiální podklad, který souvisí s fyziologií člověka. Bohužel současná věda stále není schopna tyto procesy dostatečně popsat.

Stopy materiální (hmotné) jsou stopy vytvořené kdekoliv mimo vědomí člověka. Základní dělení materiálních stop:

- Stopy odrážející vnější strukturu objektu, který je vytvořil (mechanoskopické stopy, trasologické stopy a další).
- Stopy odrážející vnitřní strukturu objektu, který je vytvořil (biologické, chemické a další).
- Stopy odrážející funkční a dynamické vlastnosti objektu, který je vytvořil (stopy chůze, písma a další).
- Stopy obsahující komplexní informaci (stopy, které spadají do dvou a více skupin).³⁷

8.1 Mechanoskopie

Je odvětvím kriminalistiky, které se specializuje na studium a analýzu mechanoskopických stop. Dále na poškození způsobenými nástroji na materiálech: (vtisky, rýhy, sešinuté stopy, zhmožděné stopy). Mechanoskopie dále využívá poznatky

³⁷ MUSIL, Jan; KONRÁD, Zdeněk a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2004, s. 79 ISBN 8071798789.

z jiných vědních oborů jako je například fyzika, mechanika nebo různé technické a technologické disciplíny.³⁸ Zde jsou některé nástroje na vloupání a jejich stopy:

1. Páčidla

Páčidla jsou nástroje používané k vynucení nebo rozlomení zámků, dveří nebo oken. Stopy po páčidlech mohou zahrnovat vrypy, zlomené nebo odřené části páčidla, zejména kolem uzamykatelných mechanismů.

2. Pilníky

Pilníky mohou být použity k oddělení nebo otevření materiálů. Stopy po pilnicích mohou zahrnovat vrypy nebo zuby pilníku, které zanechávají na povrchu materiálu.

3. Šroubováky

Šroubováky jsou často používány při pokusech o vloupání dveří, oken nebo uzamykatelných skříní. Stopy po šroubovácích mohou zahrnovat vrypy nebo otisky v místě, kde byl šroubovák vložen nebo otočen.

4. Kladiva, palice

Při vloupání se mohou používat kladiva a palice k rozbití skla, odstranění dveří nebo vytvoření otvorů. Stopy po kladivech mohou být charakterizovány deformací materiálu, otisky nebo stopy z úderů.

5. Nůžky, nejčastěji na plech

Při vloupání do plechových dveří nebo oken se nůžky na plech mohou používat k vytvoření otvorů nebo odříznutí částí materiálu. Stopy po nůžkách na plech mohou zahrnovat vrypy nebo otisky nožů.

6. Elektrické nástroje

V moderní době pachatel může používat elektrické nástroje, jako jsou vrtačky, pneumatická kladiva nebo brusky, k úpravě materiálů nebo odstranění zámků. Stopy po

³⁸ STRAUS, Jiří a VAVERA, František. *Slovník kriminalistických pojmů a osobností*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 205. ISBN 978-80-7380-258-5.

těchto nástrojích mohou zahrnovat charakteristické otisky, vrypy a změny v struktuře materiálu.³⁹

Analýza těchto stop, známých jako mechanoskopie, může poskytnout kriminalistům důležité informace o nástrojích, které byly použity, a může pomoci při identifikaci pachatele. Další možnost pro policisty či kriminalisty je vytipování pachatele dle nástrojů. Nejpravděpodobněji to pomůže těm, kteří mají místní a osobní znalost. Někteří pachatelé nechávají na místě činu svůj typický rukopis takzvaný modus operandi. Například používají k vylomení zámku vždy páčidlo. Pokud se jakkoliv nástroj použije při překonání jisticí překážky, stává se jedinečným a získává unikátní markanty. Je důležité podotknout, že tato analýza vyžaduje zkušené kriminalisty a specializované vybavení. Stopy vyhodnocuje odbor kriminalistické techniky a expertíz.⁴⁰

8.2 Daktyloskopie

Pravděpodobně nejznámější stopou jsou otisky prstů. Pokud pachatel při vloupání přišel do kontaktu s povrchem bez ochrany rukou, může zanechat otisky prstů. Na dlaních, prstech, chodidlech má lidské tělo papilární linie, které se buď vtisknou či otisknou na předmět, na který působíme silou těmito částmi lidského těla. Zda jde o otisk nebo vtisk, bude záviset zejména na materiálu daného předmětu a síle, kterou pachatel působí. U měkkých, tvárných materiálů, kdy pachatel vyvine větší sílu, dojde ke vzniku vtisku. Naopak u materiálů s tvrdším povrchem se vytváří otisk. Tyto otisky jsou sbírány a analyzovány, aby bylo možné identifikovat pachatele. Systém na sbírání otisků prstů v dnešní době i dlaní se jmenuje AFIS-BIS, který je kompatibilní se státy EU. Každý jedinec má originální otisky prstů, proto pokud dojde ke shodě otisku prstů je jistota, že osoba shodující se s otiskem prstu na místě činu byla.⁴¹

³⁹ STRAUS, Jiří a VAVERA, František. *Slovník kriminalistických pojmů a osobností*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 117-118 ISBN 978-80-7380-258-5.

⁴⁰ STRAUS, Jiří. *Úvod do kriminalistiky*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-367-4.

⁴¹ STRAUS, Jiří. *Úvod do kriminalistiky*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 41-42. ISBN 978-80-7380-367-4.

8.3 DNA

Při vloupání může pachatel nechtěně zanechat biologické materiály, jako jsou vlasy, sliny nebo krev. Tyto stopy mohou být zkoumány na přítomnost DNA, což může pomoci identifikovat pachatele nebo poskytnout genetické stopy, které jsou jedinečné.⁴²

8.4 Trasologie

Pachatel může při vloupání zanechat stopy obuvi na místě činu. Policisté mohou zkoumat otisky obuvi a porovnávat je s obuví podezřelých osob. Pokud bylo použito při činu vozidlo, motocykl jako dopravní prostředek, může na vozovce nebo mimo vozovku zanechat stopy otisků pneumatik, které se také zkoumají pro typ pneumatiky a jejich markanty. Pachatel může zanechat stopy, které jdou dle jeho pohybu, na různých površích včetně prachu, bláta nebo sněhu. Tyto stopy mohou být zkoumány, tak že je možné rekonstruovat pachatelův pohyb na místě činu. Pokud se na místě nachází kamerový systém lze ze záznamu z kamerového systému zkoumat styl pohybu, chůze pachatele v souvislosti s trasologií. Pachatel může mít typické znaky pohybu, jako jsou například: pajdavá chůze, tahání nohou, chůze přes špičky atd., které dokážou pomoci při identifikaci pachatele.⁴³

Pečlivý sběr, analýza a interpretace těchto stop mohou poskytnout klíčové informace pro vyšetřování a pomoci v identifikaci a dopadení pachatele vloupání.

9 Práce policie po zjištění trestného činu vloupání

Máme tři způsoby, jak lze zjistit trestný čin vloupáním. Kategorizujeme je jako typické vyšetřovací situace.

V první situaci zjištěné skutečnosti nasvědčují, že byl spáchán trestný čin krádeže, kdy pachatel byl zadržen na místě činu nebo v jeho bezprostřední blízkosti. Odcizené věci

⁴² STRAUS, Jiří. *Úvod do kriminalistiky*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 99. ISBN 978-80-7380-367-4.

⁴³ STRAUS, Jiří a VAVERA, František. *Slovník kriminalistických pojmů a osobností*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 199. ISBN 978-80-7380-258-5.

z krádeže či nástroje má nebo nemá pachatel u sebe. Nástroji se rozumí cokoliv, co pachateli umožnilo vniknutí do objektu.

V druhé situaci zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin krádeže. Pachatel z místa činu utekl, kdy odcizené věci nebo nástroje k vniknutí do objektu má při sobě nebo je zanechal na místě činu. Popis pachatele je znám buď ze svědectví nebo z kamerových systémů.

V poslední situaci skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin krádeže. Popis odcizených věcí je znám či ne. Popis pachatele či jiné relevantní informace nejsou k dispozici, na místě činu byly nebo nebyly zjištěné negativní okolnosti.⁴⁴

9.1 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování

Typické podněty k vyšetřování trestných činů krádeže jsou oznámení poškozených osob, svědků a zjištění orgánu kriminální policie. Po nejčastěji telefonickém oznámení poškozených osob v případech krádeží, je velmi pravděpodobné, že od spáchání krádeže uplynula nějaká doba. Takové oznámení obsahuje informace o lokalizaci místě činu, odcizených věcí ať už hodnotu, nebo kdy věci viděli naposledy a jejich popis. Veškeré zjištěné informace je třeba prověřit a řádně zadokumentovat.

Po oznámení svědků je typické okamžité telefonické oznámení na tísňové linky o trestném činu. Pokud svědek pachatele přistihl při činu a omezil ho na osobní svobodě. Postačí telefonicky uvést pouze strohé informace o tom, kde ke krádeži došlo. Následuje rychlý a efektivní zásah policistů za účelem převzetí pachatele, zajištění věcí souvisejících s krádeží a také zajištění místa činu, aby zde poté proběhlo ohledání místa činu. Druhý případ je odlišný v tom, že svědek pouze viděl pachatele na místě činu, který z místa prchá. V tomto případě je velmi důležitá práce na operačním středisku, kde přijímají prvotní hovor. Tento hovor by měl obsahovat popis pachatele, směr jeho útěku, popřípadě dopravní prostředek, kterým pachatel opustil místo činu. Další činnosti, které

⁴⁴ KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015, s. 176. ISBN 978-80-7380-547-0.

zajistí orgány PČR jsou zajištění místa činu, „pátrání po horké stopě“ což znamená pronásledování pachatele operativně pátracími prostředky.

V případech, kdy podnět k vyšetřování jsou výsledky operativní činnosti kriminální policie. Vyšetřování obvykle přechází přímo do rozvinuté fáze dokazování.⁴⁵

Velitel policie při pátrání po pachateli

Pátrání po výše zmiňované tzv. „horké stopě“ může nově vést ve Středočeském kraji Velitel police, který je speciálně proškolen na efektivní koordinaci složek PČR popřípadě IZS. Velitel Policie je označen červenou vestou a koordinuje hlídky, které pracují na bezprostředním dopadení pachatele po trestném činu krádeže. Pátrání končí buď nedopadení pachatele, nebo zadržení pachatele vloupání a objasnění skutku, což je pro PČR ideální varianta.

Následné etapy vyšetřování:

Provedení prvního zajištění místa činu je policejní práce, která je zaměřena na rozsáhlé vyšetřování, sběr důkazů a pátrání po pachateli. Zde jsou klíčové kroky, které policie obvykle podniká po zjištění trestného činu:

Výslech poškozeného, výslech svědků, expertízy, rekognice, vyšetřovací experiment, výslech obviněného.

10 Dokumentace

Protokolace trestného činu vloupání je klíčovým prvkem v procesu vyšetřování a trestního stíhání. Pokud chceme, aby měla jakákoliv kriminalistická metoda požadovanou důkazní hodnotu. Musí být správně evidována, tak aby splňovala podmínky stanovené zákonem – trestním řádem zákon č. 141/1961 Sb. Dokumentace je ustanovena dle §55 trestního řádu. Pro zdokumentování jednotlivých postupů a výsledků lze uplatnit několik dokumentačních metod. Tyto metody mají být co nejučelnější a nejpřesnější.⁴⁶

⁴⁵ KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.

⁴⁶ PROTIVINSKÝ, Miroslav a KLVAŇA, Karel. *Základy kriminalistiky*. 2. vyd. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2007, s. 29. ISBN 978-80-86795-50-8.

Nejzásadnější prvky dokumentace jsou objektivnost, použití správné kriminalistické metody, poctivé a zcela úplné zpracování dokumentace. Správně zaevidovaná dokumentace poskytuje názornou představu o všech zadokumentovaných okolnostech, subjektů využívající dokumentaci. Laicky řečeno, kdo na místě činu nebyl, měl by si ze správně vypracované dokumentace vytvořit komplexní obraz, jak to na místě činu vypadalo a co se zde mohlo odehrát.⁴⁷

Základním a stěžejním protokolem je ohledání místa činu. Toto ohledání může poskytnout vyšetřovatelům klíčové informace, které jsou nezbytné pro rekonstrukci události a shromáždění důkazů. Zde je obecný postup ohledání místa činu:

1. Protokol
2. Obrazová dokumentace
3. Topografická dokumentace
4. Další potřebná dokumentace (videozáznamy, zvukové záznamy atd.)⁴⁸

10.1.1 Protokol

Protokol prezentuje nutnou formu dokumentace, kterou upravuje §55 a §55 písmene a trestního řádu. Trestní řád u protokolu nestanovuje jasně daný postup z časového hlediska. Kriminalistická věda však postupem času vytvořila konkrétní pracovní postupy protokolace při procesních úkonech.⁴⁹ Protokol je oficiální záznam nebo dokument, který zachycuje události, informace nebo rozhodnutí v daném čase a místě. Může sloužit různým účelům a existují protokoly v různých oblastech života. Co se týče protokolace úkonů k trestnému činu, která je nezbytná u mnoha protokolů: výslech, ohledání místa činu, při domovních prohlídkách, rekognici, rekonstrukci, vyšetřovacích pokusů atd.

⁴⁷ ŠIMOVČEK, Ivan. *Kriminalistika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, s. 59-61. ISBN 978-80-7380-343-8.

⁴⁸ MUSIL, Jan; KONRÁD, Zdeněk a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-878-9.

⁴⁹ FENYK, Jaroslav; GRIVNA, Tomáš a CÍSAŘOVÁ, Dagmar. *Trestní právo procesní*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-750-8.

Celkově konstatujeme, že protokol hraje klíčovou roli v procesu vyšetřování trestného činu. Poskytuje systematický a strukturovaný přehled o události a zjištěných faktech. Skládá se ze tří částí:

1. Úvodní část

Obsahuje základní informace, jakou jsou označení události, o kterou se jedná, dále datum, čas a místo protokolace. Vypsány jsou zde jednotliví účastníci a jejich trestně procesní postavení. Mohou zde být také uvedeny podmínky, za kterých se protokol vypracoval. Také doplňkové informace o využití kriminalistické technice, případně informace o zabezpečení průběhu úkonu.

2. Popisná část

Popisná část je nejrozsáhlejší částí protokolu. Obsahuje detailní objektivní popis celého úkonu.

3. Závěrečná část

Obsahuje shrnutí celého protokolu, kde je seznam zajištěných stop, věcí, důkazů a dokumentů připojených ke spisu. Vše má svoje identifikační označení. Stopy a zajištěné věci jsou z pravidla číselně označeny. Označení musí být vždy totožné s dalšími druhy dokumentace ve spisu. Na závěr všichni účastníci protokolaci ztvrdí svými vlastnoručními podpisy.⁵⁰

10.1.2 Obrazová dokumentace

Obrazová dokumentace od kriminalistického technika je důležitou součástí procesu vyšetřování trestného činu. Cílem této dokumentace je zachytit vizuální informace o místě činu, stopách, důkazech a o všem, co by mohlo být relevantní pro vyšetřování. Kriminalistický technik používá různé metody a technologie k dokumentaci místa činu. Zde jsou některé klíčové aspekty obrazové dokumentace:⁵¹

⁵⁰ NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická dokumentace*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009, s. 11. ISBN 978-80-7251-307-9.

⁵¹ PORADA, Viktor. *Kriminalistika: (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, s. 294. ISBN 978-80-7380-038-3.

Fotografie místa činu:

Kriminalistický technik pořizuje fotografie, které zachycují celkový pohled na místo činu. Fotografie mohou zahrnovat různé úhly, výhledy a perspektivy, aby poskytly co nejkomplexnější pohled⁵². Základní druhy fotografií pořízených na místě činu: orientační, přehledná, polodetailní, detailní fotografie. Speciální druhy fotografií pořízené na místě činu: panoramatická, sférická, letecká fotografie.

Obrazová dokumentace od kriminalistického technika je klíčovým nástrojem pro vytvoření objektivního a spolehlivého obrazu místa činu. Tyto vizuální informace mohou být následně použity při vyšetřování, soudním procesu a prezentaci důkazů. Je důležité, aby fotografie byly co nejpreciznější, a aby kriminalistický technik zaznamenával veškeré relevantní detaily.⁵³

10.1.3 Topografická dokumentace

Topografická dokumentace v kriminalistice se zaměřuje na vytvoření přesného a detailního mapování místa činu, aby poskytla informace o geografických a prostorových souvislostech. Tato dokumentace hraje klíčovou roli při rekonstrukci událostí a identifikaci klíčových prvků v okolí místa činu, pomocí zhotovení a využití náčrtku. Cílem je grafické znázornění důležitých detailů terénu a objektů v původním stavu.⁵⁴Zde jsou hlavní aspekty topografické dokumentace: měření a škálování, kartografie, orientační body, digitální technologie atd.

Topografická dokumentace pomáhá vytvořit komplexní a přesný obraz prostoru kolem místa činu, což je klíčové pro vyšetřování, soudní proces a prezentaci důkazů. Tato dokumentace poskytuje kontext a prostorovou perspektivu, která může být důležitá při rekonstrukci a porozumění průběhu událostí.⁵⁵

⁵² NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická dokumentace*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-307-9.

⁵³ PORADA, Viktor. *Kriminalistika: (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, s. 295. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁵⁴ NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická dokumentace*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-307-9.

⁵⁵ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická technika*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-409-1.

11 Prevence

V historii se prevence kriminality spíše vyznačovala pouze represivní složkou. V Dnešní době jde o spojení represivních opatření s prevencí. Obě složky by se měly prolínat a navzájem se doplňovat, tak aby výsledek prevence byl co nejefektivnější. S kriminalitou jako takovou úzce souvisí dva pojmy: subsystém trestní politiky a subsystém preventivní politiky.

Subsystém trestní politiky představuje klíčovou část celkového systému spravedlnosti v každé zemi. Trestní politika se zaměřuje na stanovení pravidel, postupů a opatření, která mají regulovat trestní činnost, trestání pachatelů a ochranu společnosti. Subsystém trestní politiky funguje jako součást širšího systému spravedlnosti, přičemž jeho účinnost závisí na spravedlivém a transparentním provádění práva, prevenci trestné činnosti a rehabilitaci pachatelů.

Subsystém preventivní politiky se zaměřuje na předcházení vzniku trestné činnosti a snižování rizik, které k ní mohou vést. Subsystém preventivní politiky usiluje o vytvoření podmínek, ve kterých bude trestná činnost méně pravděpodobná. Kombinace prevence a efektivního trestního systému může přispět k celkovému zlepšení bezpečnosti a kvality života ve společnosti.⁵⁶

11.1.1 Struktura prevence kriminality

Struktura prevence kriminality je komplexní a zahrnuje různé prvky, které společně tvoří soustavný přístup k snižování rizik a faktorů, vedoucí ke vzniku trestné činnosti. Struktura prevence kriminality je dynamická a vyžaduje spolupráci mezi vládními orgány, nevládními organizacemi, komunitami a občany. Efektivní prevence kriminality často kombinuje několik přístupů a je přizpůsobena specifickým potřebám a rizikům dané komunity. Následující prevence jsou hlavní složky struktury prevence kriminality:⁵⁷

⁵⁶ ZOUBKOVÁ, Ivana a MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminologie a prevence kriminality*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2004. ISBN 80-86795-05-5.

⁵⁷ HOLCR, Květoň. *Kriminologie*. Student (Leges). Praha: Leges, 2009. ISBN 978-80-87212-27-1.

1. Sociální prevence

Sociální prevence kriminality se zaměřuje na odstranění nebo omezení sociálních podmínek a faktorů, které mohou zvyšovat pravděpodobnost vzniku trestné činnosti. Cílem sociální prevence je posílit společenské vztahy, zlepšit sociální struktury a podporovat jednotlivce a komunity tak, aby mohly efektivněji odolat tlakům, vedoucí k trestné činnosti. Sociální prevence kriminality je neustálý proces, vyžadující komplexní a integrovaný přístup k řešení sociálních nerovností a podporuje vytváření bezpečnějších a zdravějších komunit. Efektivní sociální prevence zahrnuje zapojení všech aktérů společnosti a respektuje individuální potřeby a specifika komunit. Z mého pohledu je nejdůležitější školní docházka každého jedince a trávení volného času. Ve smyslu různých sportovních, uměleckých, volnočasových a dalších aktivit. Tyto aktivity by měli mít za dobrého vedení, mít za příčinou lepší socializaci jedinců, získání týmového ducha, respektu, disciplíny a to vše nenásilnou formou zábavy.⁵⁸

2. Situační prevence

Situační prevence kriminality se soustředí na konkrétní situace, prostředí nebo okolnosti, které mohou přispět k vzniku trestné činnosti, a snaží se tyto faktory eliminovat nebo minimalizovat. Cílem situační prevence je snížit příležitosti pro páchání trestné činnosti prostřednictvím úprav prostředí, zlepšení dohledu a zvyšování odolnosti proti kriminalitě. Tato prevence přímo úměrně souvisí s personálními a finančními možnostmi k zajištění těchto opatření. Jsou zde používané ochranné mechanismy: zámky, trezory, mříže atd. také kamerové systémy, které mohou být veřejné, ale i soukromé. V neposlední řadě jsou využívány lidské prostředky nejčastěji dozor z řad státní a městské policie. Situační prevence se liší od sociální prevence v tom, že klade důraz na konkrétní situace a prostředí, zatímco sociální prevence se zabývá širšími sociálními faktory spojenými s trestnou činností.⁵⁹

3. Viktimologická prevence

Viktimologická prevence se zaměřuje na ochranu a podporu obětí trestné činnosti a sleduje minimalizaci následků, které tato trestná činnost může způsobit. Tento typ prevence se soustředí na potřeby a práva obětí, poskytuje jim pomoc a prostředky

⁵⁸ DOČKAL, Jan. *Člověk v současném světě: než začneme studovat sociální práci*. Středokluky: Zdeněk Susa, 2008. ISBN 9788086057538.

⁵⁹ SVATOŠ, Roman. *Prevence kriminality*. Druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2016. ISBN 9788075560094.

k ochraně. Také se snaží o vytváření prostředí, kde je pravděpodobnost vzniku trestné činnosti snížena.⁶⁰ Viktimologická prevence se snaží nejen pomáhat obětem trestné činnosti, ale také vytvářet prostředí, kde jsou oběti respektovány, chráněny a podporovány ve svých právech. Je to důležitý prvek celkového systému prevence kriminality. Zaměřuje se na celý proces od prevence samotné trestné činnosti po péči o oběti.⁶¹

Kombinace těchto přístupů může poskytnout komplexní a účinný rámec pro prevenci kriminality.

Rozdělení prevence kriminality dle osob, na které má působit:

1. Primární prevence

Primární prevence kriminality je orientována na předcházení vzniku trestné činnosti tím, že snižuje faktory, které mohou vést k tomu, že jednotlivci nebo skupiny jedinců páchají trestné činy. Cílem primární prevence je ovlivňovat širší sociální a environmentální faktory, které mohou být spojeny s tím, že lidé začnou páchat trestnou činnost. Primární prevence je klíčovým prvkem v celkovém rámci prevence kriminality, protože se zaměřuje na předcházení problémům ještě před jejich vznikem. Efektivní primární prevence zahrnuje komplexní přístup, který kombinuje různé strategie a oslovuje různé segmenty společnosti.⁶²

2. Sekundární prevence

Sekundární prevence kriminality se zaměřuje na snižování rizika trestné činnosti u jednotlivců nebo skupin, kteří mají vyšší pravděpodobnost zapojení se do ní. Tento typ prevence je cílenější než primární prevence a zaměřuje se na ty, kteří jsou již náchylní k rizikovému chování. Sekundární prevence vychází z analýzy konkrétních rizikových faktorů a soustředí se na cílené intervence, s cílem snížit pravděpodobnost dalšího

⁶⁰ FIRSTOVÁ, Jana a ZÁMEK, David. *Prevence kriminality - nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN 978-80-7676-057-8.

⁶¹ SVATOŠ, Roman. *Prevence kriminality*. Druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2016. ISBN 9788075560094.

⁶² ZOUBKOVÁ, Ivana a MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminologie a prevence kriminality*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2004. ISBN 80-86795-05-5.

zapojení jednotlivců do trestné činnosti. Její úspěšnost spočívá v adekvátním identifikování rizikových jedinců a poskytování efektivních intervenčních opatření.⁶³

3. Terciální prevence

Terciální prevence kriminality se zaměřuje na jedince nebo skupiny, kteří již byli zapojeni do trestné činnosti (recidivisty), a snaží se minimalizovat negativní důsledky a zamezit opakování těchto činů. Cílem terciální prevence je obnova a resocializace pachatelů, aby se integrovali zpět do společnosti a minimalizoval se opakovaný výskyt trestné činnosti. Terciální prevence kriminality je klíčovým prvkem spravedlivého a efektivního trestního systému. Zahrnuje úsilí o rehabilitaci pachatelů a připravenost společnosti na jejich reintegraci s cílem minimalizovat negativní dopady trestné činnosti na společnost.⁶⁴

11.1.2 Prevence proti vloupání

Prevence proti vloupání do objektů či vozidel je velmi důležitá. Pokud je správně aplikována, dochází k minimalizaci této trestné činnosti. Můžeme zde najít veškeré aspekty prevence jako takové. Vypíchl bych prevenci situační, která snižuje pachateli možnost vloupání.

Zajištění bezpečnostních systému objektů a vozidel. Kvalitní bezpečnostní dveře, kamerové systémy, alarmy, apod.

Dále je důležitá komunikace se sousedy hlavně, když nejsme delší dobu doma (dovolené, delší služební cesty). Všímavý soused může velmi dobře působit preventivně. Zná zdejší obyvatelstvo a leckdy dokáže upozornit na člověka, kterého zde nikdy neviděl. Pokud odjedeme na dovolenou, je dobré nechat některé světlo uvnitř objektu či televizi zapnutou na časovač. Nechlubit se dovolenou před cizími lidmi, ve které nemáme 100 % důvěru, také se nechlubit svým jménem a nemluvit o odjezdech na delší dobu mimo domov. Velký pomocník proti vloupání do objektů může být také pes či jiné zvíře, které činní další potenciální překážku pro pachatele vloupáním.

⁶³ ZOUBKOVÁ, Ivana a MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminologie a prevence kriminality*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2004. ISBN 80-86795-05-5.

⁶⁴ SVATOŠ, Roman. *Prevence kriminality*. Druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2016. ISBN 9788075560094.

Nenechávat cenné věci ve vozidle („vozidlo není trezor“). Další možností je do vozidla ukrýt GPS lokátor, který v případě odcizení vozidla pomůže k jeho nalezení.

12 Statistická analýza případů vloupání v rámci Středočeského kraje a Územního odboru Příbram

Tato kapitola je zaměřena na statistiku majetkové kriminality, která byla spáchána ve Středočeském kraji. Následně je porovnána s hodnotami drogové kriminality na území České republiky a také Územního odboru města Příbram. Ze zjištěných hodnot jsou zpracovány přehledné tabulky a grafy, které znázorňují zjištěné hodnoty kriminality.

Praktická část se bude zabývat srovnáním a vyhodnocením statistických dat týkajících se trestného činu krádeže vloupáním v období roku 2016 – 2023. Konkrétně budou srovnávána data vloupání do obydlí, do chat a krádeže věcí z automobilů. Data jsou čerpána ze Statistik policie České republiky⁶⁵ a mapy kriminality.⁶⁶

12.1 Statistika krádeží vloupání v rámci České republiky a Středočeského kraje

Úvodem je nutno představit graf č. 1., který znázorňuje vývoj počtu spáchaných trestných činů vloupání na území České republiky. Graf je tvořen součtem hodnot od roku 2016 do roku 2023. Jak je možné z grafu vyčíst, počet skutků od roku 2015 do roku 2018 klesá, v roce 2019 je zde opravdu mírný nárůst, spíše stagnace. Rok 2020 opět nabírá klesající tendenci spáchaných trestných činů vloupáním na území České republiky. Domnívám se, že pokles byl způsoben kvalitou života v České republice, kdy se české ekonomice a domácnostem dařilo. Od roku 2021 začala tato majetková trestná činnost prudce stoupat, toto období je ve znamení Covidu 19, tudíž se lidem díky této pandemii přestalo dařit. Na mnohé lidi v této době dopadla omezení v rámci pandemie Covidu 19, zcela nebo částečně přicházeli o své finanční příjmy. Dalším velkým milníkem je datum 24. února 2022, kdy začala ruská invaze na Ukrajinu. Pokud neskončí tato turbulentní

⁶⁵ Statistiky kriminality. [online]. [cit. 2024-14-02].

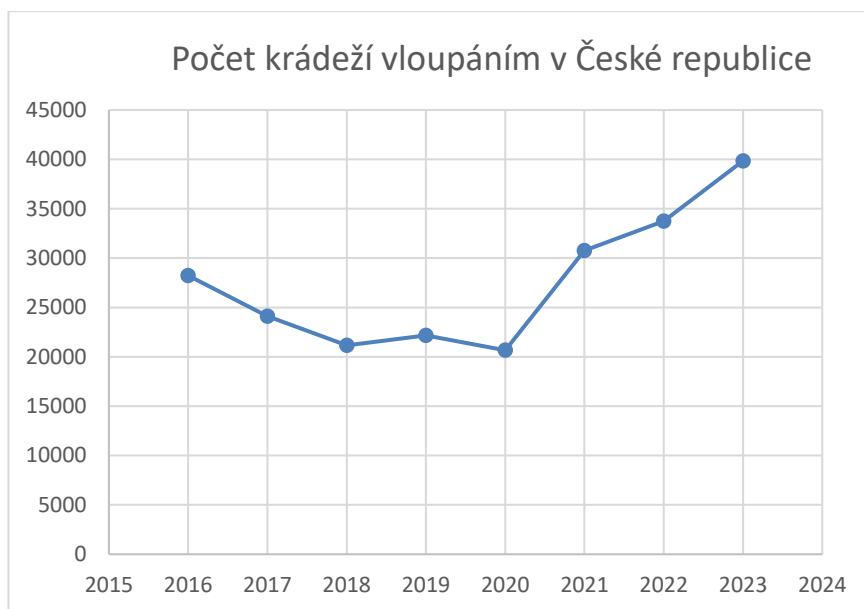
Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

⁶⁶ Mapa kriminality. [online]. [cit. 2024-20-03].

Dostupné z: <https://mapakriminality.cz/>

doba, tak je nejspíše, vzhledem ke všem skutečnostem, možné předpokládat, že drogová kriminalita strmější pokles v nadcházejících letech nezaznamená.

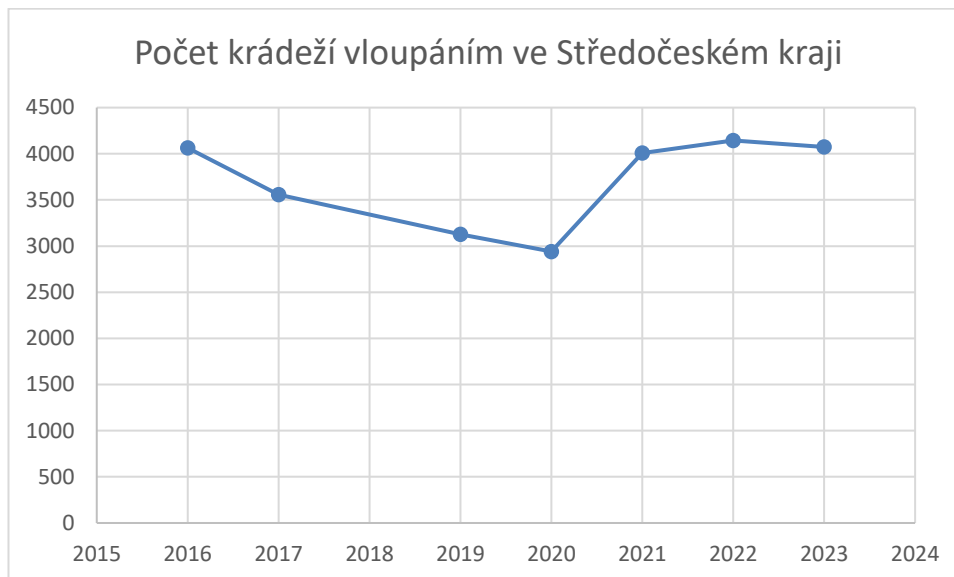
Graf 1 Počet krádeží vloupáním v České republice⁶⁷



Následující graf č. 2 znázorňuje počet trestných činů vloupáním na území Středočeského kraje pro možnost porovnání s hodnotami celé České republiky. Z grafu je patrné, že kriminalita ve Středočeském kraji supluje tu na celém území České republiky. Dva nejzásadnější rozdíly jsou takové, že v letech 2015 – 2018 je pokles oproti České republice razantnější. V roce 2021 měl nárůst kriminality oproti celé České republice větší progres na grafu č. 2, je to lehce rozpoznatelné. Důvody výše hodnot v grafu č. 2 jsou popsány v komentáři pro graf č. 1 (Covid 19, začátek Ruské invaze na Ukrajinu). Při porovnání roku 2019 obou grafů, kdy počet skutků na území České republiky dosáhl hodnoty 22161 a na území Středočeského kraje hodnoty 3125, je zřejmé, že při počtu 14 krajů, které Česká republika má, jde o nadprůměrné hodnoty. Při rovnoměrném zatížení České republiky se jedná o průměr takřka 1583 skutků na kraj.

⁶⁷ Zpracování vlastní

Graf 2 Počet krádeží vloupáním ve Středočeském kraji⁶⁸



V tabulce č. 4 jsou zaznamenány hodnoty vybraných jednotlivých trestných činů za období 2016 – 2023, které byly spáchány na území Středočeského kraje. Jak je možné z grafu vyčíst, nejvyšší hodnoty, které se týkají počtu neobjasněných TČ, jsou zaznamenány shodně v roce 2016 u všech tří trestných činů. Pokud se zaměříme na objasněnost trestného činu krádeže věcí z automobilů, nejvyšší hodnota je za rok 2019, kdy bylo objasněno 204 těchto činů. Z tabulky je také možno vyčíst, že hodnoty tohoto činu v posledních letech do roku 2021 klesají, což může být způsobeno tím, že dříve se pachatelé zaměřovali na autorádia, která má dnes už většina vozů zabudovaná v interiéru. V dnešní době se pachatelé vloupání do vozidel zaměřují spíše na vozidla či dodávky s náradím nebo cennými věcmi, které si osoba ve vozidle zanechá. V letech 2022 – 2023 je zde nepatrný nárůst této kriminality.

Dalším zmíněným trestným činem je vloupání do obydlí, v tomto případě byly nejvyšší hodnoty zaznamenány v roce 2016, a to konkrétně u 865 neobjasněných trestných činů. S tím byla i přímo úměrná nejvyšší objasněnost, co se týče četnosti i procentuálně, dále také „objasněnost dodatečně“. V posledních letech je však zaznamenán pokles, který může být příčinou opatrnosti pachatelů, zabezpečení obydlí a také neponechávání si cenností nebo větších sum v hotovosti v obydlí, ale v bankovních institucích.

⁶⁸ Zpracování vlastní

V případě TČ vloupání do chat je zde zaznamenán největší počet všech hodnot, vyjma „objasněno dodatečně“ v roce 2016, který zaznamenal své maximum, a to u 410 neobjasněných trestných činů. U všech tří zkoumaných trestných činů od roku 2016 do roku 2023 je patrný pokles minimálně o třetinu. Jedna z příčin může být ta, že se zločin částečně přesunul do kyberprostoru, jelikož jsou zde pachatelé ve větší anonymitě a můžou zde získat větší obnos peněz za menší riziko dopadení.

Tabulka 4 Vloupání do obydlí ve Středočeském kraji⁶⁹

	Vloupání do obydlí ve Středočeském kraji								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Vloupání do obydlí	Neobjasněno	865	771	568	781	639	699	705	528
	Objasněno	231	201	198	153	134	135	108	75
	Objasněno dodatečně	72	66	55	28	64	41	51	68
	Objasněnost v %	21	21	26	16	16,3	19,3	14,3	14
Vloupání do chat	Neobjasněno	410	347	227	297	336	296	274	274
	Objasněno	139	81	60	51	70	61	30	30
	Objasněno dodatečně	25	25	15	15	39	21	29	26
	Objasněnost v %	25	19	21	15	20,8	20,6	11	11
krádeže věci z automobilů	Neobjasněno	1492	1306	1083	1225	879	615	694	715
	Objasněno	194	174	203	204	128	94	78	104
	Objasněno dodatečně	64	35	60	41	43	0	26	47
	Objasněnost v %	12	12	16	14	14,6	15,3	11,2	14,6

V porovnání tabulky č. 4, která se zabývá Středočeským krajem, s tabulkou č. 5, jež je zaměřena na Územní odbor Příbram, je možné vidět rozdíl nejvyšších hodnot. Konkrétně se jedná o neobjasněné trestné činy za rok 2017 u vloupání do chat, a to pouze o jeden trestný čin oproti roku 2016. Z tabulky je zřejmé, že nejvyšší hodnoty byly zaznamenány stejně jako ve Středočeském kraji, co se týče četnosti neobjasněných trestných činů, vyjma výše zmíněného roku 2016. Pokud porovnáme tabulky č. 4 a č. 5, zjistíme, že jsou zde mírné odchylky v „objasněnosti v %“ a v „objasněno“ i v „objasněno dodatečně“. To může být ovlivněno mnoha faktory. V roce 2022 u krádeží věci z automobilů byla největší procentuální objasněnost. Mohlo to být ovlivněno orgány

⁶⁹ Zpracování vlastní

PČR, které mohly na této regionální úrovni rozkrýt sérii těchto vloupání, a tím razantně zvýšit procentuální objasňenost v tomto roce.

Tabulka 5 Vloupání do obydlí v teritoriu Územního odboru Příbram⁷⁰

	Vloupání do obydlí v teritoriu územního odboru Příbram								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Vloupání do obydlí	Neobjasněno	77	61	30	54	51	55	46	29
	Objasněno	26	13	7	5	5	8	7	4
	Objasněno dodatečně	3	1	3	1	2	1	3	1
	Objasňenost v %	25	18	19	8	9,8	14,5	15,2	13,7
Vloupání do chat	Neobjasněno	58	59	36	55	34	32	33	15
	Objasněno	26	10	7	5	6	5	7	2
	Objasněno dodatečně	3	1	1	3	1	2	0	1
	Objasňenost v %	24	14	16	8	20,6	21,9	21,2	20
krádeže věci z automobilů	Neobjasněno	183	140	113	154	123	159	118	119
	Objasněno	14	17	20	15	16	17	18	15
	Objasněno dodatečně	5	2	2	3	2	1	2	3
	Objasňenost v %	7	11	15	11	14,6	11,3	16,9	15,1

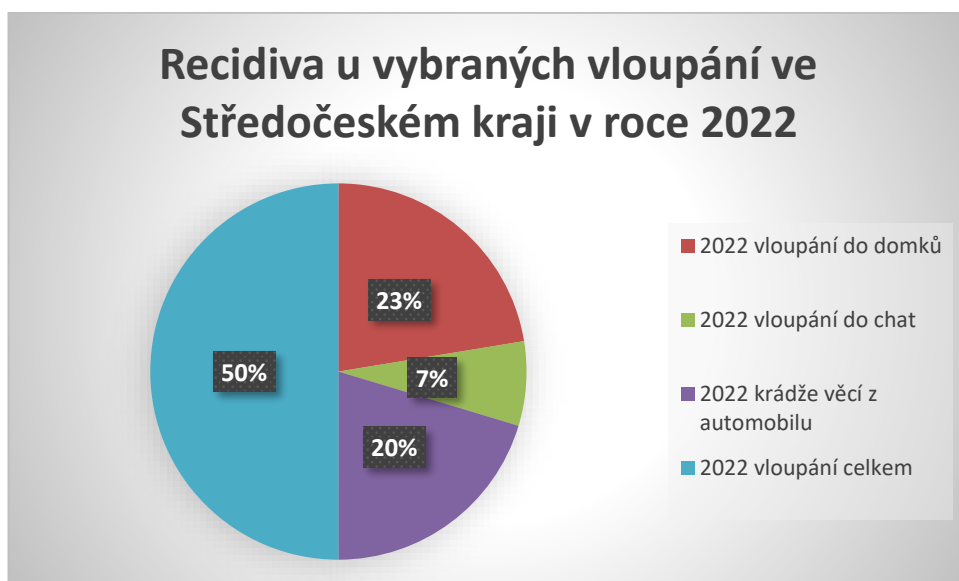
Graf č. 3, 4 a 5 znázorňuje recidivu, které se na území Středočeského kraje dopouštěli pachatelé vloupáním do domků, chat a krádeží věcí z vozidel za období let 2021 – 2023. Z grafů je možné vyčíst, že na území Středočeského kraje je největší počet recidivistů, kteří se vloupávali do domků. Zmíněná skutečnost je znázorněna ve všech 3 grafech procentuálně. Nejvíce činů vloupání recidivistů bylo zaznamenáno v roce 2021, a to celkem 206, v roce 2022 jejich počet klesl na hodnotu 145. Navázal na to i rok 2023, ve kterém celkový počet vybraných vloupání opět klesl, a to na hodnotu 89, což je více než poloviční úbytek recidivistů za pouhé dva roky. Takto razantní pokles může být ovlivněn více faktory, např. správně aplikovanou terciální prevencí. Dalším důvodem může být fakt, že nenapravitelní recidivisté, kteří páchají tuto vybranou trestnou činnost, jsou zrovna ve výkonu trestu.

⁷⁰ Zpracování vlastní

Graf 3 Recidiva u vybraných vloupání ve Středočeském kraji v roce 2021⁷¹



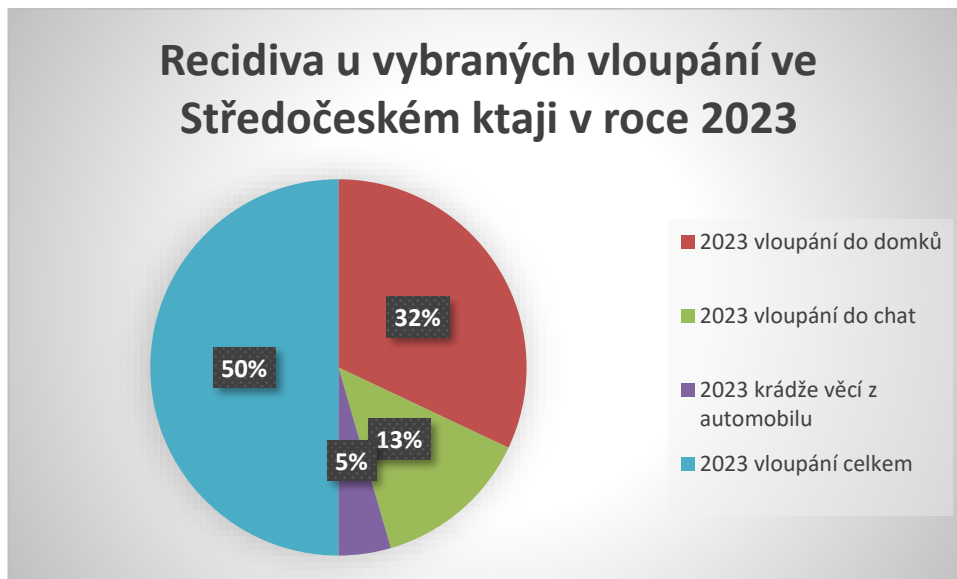
Graf 4 Recidiva u vybraných vloupání ve Středočeském kraji v roce 2022⁷²



⁷¹ Zpracování vlastní

⁷² Zpracování vlastní

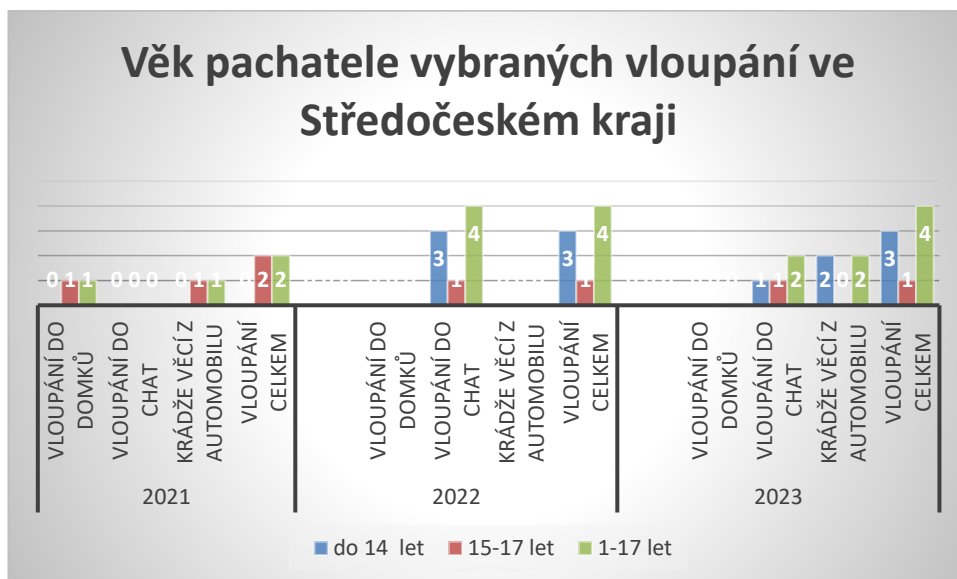
Graf 5 Recidiva u vybraných vloupání ve Středočeském kraji v roce 2023⁷³



Graf č. 6 znázorňuje věkovou strukturu pachatelů do plnoletosti u vybraných vloupání – jedná se o vloupání do domků, vloupání do chat a krádeže věcí z vozidel. Míra četnosti, kterou z grafu můžeme vyčíst, je nízká. Tyto trestné činy jsou velmi často neobjasněny, jak už bylo znázorněno v tabulce č. 5, takže pravděpodobnost páchaní této trestné činnosti nezletilými je menší. Dle mého úsudku je velmi pravděpodobné, že popisovanou trestnou činnost páchají nezletilí ze slabších sociálních poměrů. Rodiče nad nimi nemají bohužel takovou kontrolu a neposkytnou jim dostatečné finanční zázemí, proto se někteří z této skupiny mohou uchýlit k majetkové trestné činnosti. Dále nezletilí z pravidla nedisponují dopravním prostředkem, který jim usnadňuje přesun kradených věcí. Z grafu je možné vyčíst, že nejčastěji se nezletilí vloupávají do chat. Může to být z toho důvodu, že chaty v zimním období bývají neobydlené, a je zde menší fluktuace lidí.

⁷³ Zpracování vlastní

Graf 6 Věk pachatele vybraných vloupání ve Středočeském kraji v letech 2021 - 2023⁷⁴



Tabulka č. 6 znázorňuje informace ohledně výše škod, které byly způsobeny vloupáními na území České republiky. Také znázorňuje zajištěné hodnoty v Kč na místě TČ, které znázorňuje třetí sloupeček tabulky. Ze srovnání vyplývá, že v roce 2023 došlo k největší sledované kriminalitě, logicky i největší škodě v tisících. Nejvíce zajištěné hodnoty na místě TČ bylo v roce 2022. Neblahá je skutečnost, že zajištěná náhrada škody od orgánů PČR se pohybuje pouze v rozmezí desetin procenta. To poukazuje na skutečnost, že nejlepším způsobem, jak se škodám vyhnout, je prevence.

Tabulka 6 Krádeže vloupáním v České republice za roky 2016-2023⁷⁵

Krádeže vloupání v České republice			
rok	kriminalita celkem	škoda v tisících	zajištěno v tisících
2016	28220	1057130	3268
2017	24127	929856	4042
2018	21151	899241	4173
2019	22161	1062190	7204
2020	20661	882110	2408
2021	30748	1330534	6906
2022	33750	1525426	13263
2023	39856	1590661	12484

⁷⁴ Zpracování vlastní

⁷⁵ Zpracování vlastní

Tabulka č. 7 znázorňuje informace ohledně výše škod na území Středočeského kraje. Také znázorňuje zajištěné hodnoty na místě TČ, které opět znázorňuje třetí sloupeček tabulky. Největší sledovaná „kriminalita celkem“ je v roce 2022 oproti celé České republice. V roce 2023 je způsobena největší škoda v tisících, stejně jako v předešlé tabulce. Děje se tak zřejmě proto, že zde není zohledněna kupní síla peněz mezi roky 2016 – 2023. Z tohoto důvodu jsou nejvyšší hodnoty u tabulek č. 6 a 7 (konkrétně u škody v tisících v roce v 2023). V tabulce č. 7 se vymyká rok 2017, kdy bylo nejvíce zajištěné hodnoty v tisících na místě TČ, a to celkem znatelně. V roce 2022 byla největší celková kriminalita. Data z tabulky č. 6 a 7 byla použita v grafech č. 1 a 2, které se týkají celkové kriminality, proto zde nebude popisován její vývoj, který je popsán v komentáři ke grafům č. 1 a č. 2.

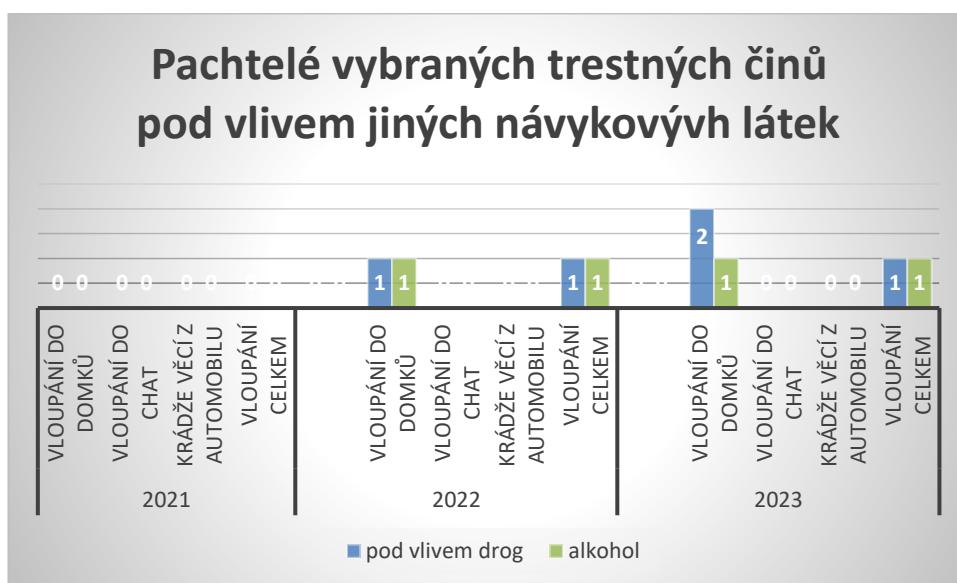
Tabulka 7 Krádeže vloupáním ve Středočeském kraji za roky 2016 - 2023⁷⁶

Krádeže vloupáním ve Středočeském kraji			
rok	kriminalita celkem	škoda v tisících	zajištěno v tisících
2016	4062	186555	350
2017	3555	173760	586
2018	2856	160642	455
2019	3125	190103	513
2020	2941	180705	241
2021	4006	255325	315
2022	4144	239137	276
2023	4073	269486	339

Graf č. 7 znázorňuje pachatele pod vlivem jiných návykových látek. Na grafu je patrné, že pachatelé jsou často dopadeni až po delší době, a to v rámci dnů či týdnů, proto tato statistika může být velmi zkreslená. Je velmi pravděpodobné, že pachatelů, kteří páchají majetkovou trestnou činností pod vlivem jiných návykových látek, je mnohonásobně více. Díky výše uvedenému časovému prodloužení je tato statistika bohužel pravděpodobně nepřesná, i tak jsem ji zde ale chtěl uvést.

⁷⁶ Zpracování vlastní

Graf 7 Pachatelé vybraných trestných činů pod vlivem jiných návykových látek v letech 2021 - 2023⁷⁷



12.2 Shrnutí

Ze zmíněných statistických údajů je zřejmé, že krádeže vybraných vloupání poslední 3 roky rostou. Pokud jde o celkový vývoj, zdá se, že největší podíl na tomto vývoji majetkové kriminality má zmíněná pandemie Covid 19 a ruská invaze na Ukrajinu. Při bližším pohledu na období po Covidu 19, na které plynule navazuje ruská invaze na Ukrajinu, se zdá, že v následujících letech by měla tato kriminalita začít pomalu stagnovat. Samozřejmě bude záležet, zdali skončí konflikt na Ukrajině a nepřijde další nečekaná globální událost. Ta by mohla mít opět negativní vliv na zkoumanou kriminalitu. To však poznáme až s odstupem času. Co se týče pachatelů této majetkové kriminality, tak u některých trestných činů dojde k jejich dopadení až s odstupem času, tudíž už nemůže být prokazatelně zjištěno, zda byl pachatel při páčání trestného činu pod vlivem jiné návykové látky či nikoliv. Pokud srovnáme Středočeský kraj v celorepublikovém měřítku, bude tento kraj vždy atakovat přední příčky kriminality z důvodu jeho největší rozlohy a počtu obyvatel v kraji. Větší rozdíl byl zaznamenán v neprospěch Středočeského kraje u trestného činu vloupání do obydlí, což není dobré a tato skutečnost si vyžaduje další rozpracování formou výzkumu, který by směřoval ke zjištění příčin tohoto stavu. Velmi pravděpodobně zvyšuje tento fakt umístění Středočeského kraje, protože je to kraj, který je nejbližší k hlavnímu městu Praha. Lidé

⁷⁷ Zpracování vlastní

s průměrnou největší mzdou v České republice zde stavějí nové domy, které se často stávají cílem vloupání pro pachatele cizojazyčných i tuzemských skupin.

13 Prevence kriminality na území města Příbram

Majetková kriminalita tvoří na území města Příbram nejpodstatnější část trestné činnosti. Momentálně se nedaří snižovat počet trestných činů z důvodů, které jsem uváděl v předešlé kapitole. Prevence kriminality, a to především u rizikových skupin a v oblasti situační prevence, je zcela nutná. Co se týče opatření v oblasti prevence vloupání, máme dostupné informace pouze ohledně opatření proti majetkové kriminalitě všeobecně. Právě tato opatření budou popsána v této kapitole. Zvýšená pozornost byla věnována skupinám osob, jež jsou nejvíce kriminalitou ohrožené, tj. děti a mládež, které jsou ohrožené sociálně patologickými jevy nebo mají již kriminální zkušenosti. Dále seniorům, obětem trestných činů, osobám se zdravotním a tělesným postižením, ženám a recidivistům. Nejdůležitějším prvkem je zvyšování informovanosti obyvatel o možnostech ochrany před nejčastějšími druhy majetkové trestné činnosti.

Cíle projektu Bezpečná Příbram

- zlepšit kvalitu života obyvatel
- zvýšit pocit bezpečí obyvatel
- vytvořit efektivní spolupráci všech subjektů, které se podílejí na boji proti kriminalitě
- snížit míru a závažnost trestné činnosti
- účinněji nakládat s finančními a lidskými zdroji při boji proti kriminalitě
- zvyšování kvality systému prevence kriminality⁷⁸

V podmínkách města Příbram jsou v oblasti prevence kriminality klíčovými víceleté projekty v oblasti prevence primární, situační a sociální. V oblasti situační prevence je kladen důraz zejména na rozšiřování kamerového systému jako v každém městě v této moderní době. V oblasti primární prevence je významná činnost zařízení Bedna, kterou najdeme na ulici Budovatelů č. p. 116 v Příbrami VII. Toto zařízení se zaměřuje na sociální pomoc pro lidi od 6 do 26 let. V rámci projektu Bedna, jehož součástí je

⁷⁸ Projekty města Příbram. [online]. [cit. 2024-14-02]. Dostupné z: <https://www.bezpecnapribram.cz/projekty>

pomoc dětem a mladým lidem, nabízí podporu v obtížných životních situacích, možnost bezpečného trávení volného času a doučování s cílem přispět k pozitivní změně v jejich životě. Program v bedně je tematicky rozdělený dle ročních období. Témata programů jsou velmi rozmanitá, aby se účastníci nenudili. Čas mohou trávit např. hraním společných her nebo účastí na velmi přínosných přednáškách o alkoholu, drogách a jejich špatném vlivu na uživatele. Některé přednášky tak nesou název „Dáš si panáka?“ nebo „Co s námi dělá alkohol + 15“. Sociální službu Bedna v roce 2023 financuje Středočeský kraj a samozřejmě město Příbram.⁷⁹

13.1 Organizace ve městě Příbram

- Městská policie Příbram řeší problémy a potřeby celoměstského charakteru, tj. především ochranu veřejného pořádku, zajištění bezpečnosti a kontrolu nad bezpečností silničního provozu. V oblasti prevence kriminality je spolupráce zajišťována prostřednictvím oddělení prevence Městské policie Příbram.⁸⁰
- Policie ČR - obvodní oddělení Příbram a obvodní oddělení Příbram - venkov je hlavním zpracovatelem mapy kriminality ve městě Příbram. Dále plní úkoly prevence pro mládež, nejčastěji formou přednášek či prezentací na místních základních a středních školách. Také se zúčastňuje různých akcí ve městě Příbram, například akce Divadlo dětem, kde se také snaží preventivně působit na občany.
- Komerční sektor:
Podílí se především na přímé pomoci občanům při zabezpečování střechy nad hlavou, ať už formou bytu, nebo ubytoven. Dále informují veřejnost nebo realizují konkrétní aktivity skrze preventivní programy.
- Neziskové organizace:
Významná úloha spočívá především v oblasti primární prevence. Na území města Příbram je nezisková organizace Magdalena. Ta se věnuje především závislostem. V rámci služeb nabízí preventivní programy pro děti a mladé lidi, programy pro vzdělávání dospělých, léčbu závislostí, tréninkové bydlení.⁸¹

⁷⁹ Program klubu Ponton. [online]. [cit. 2024-16-02]. Dostupné z: <http://ponton.cz/projekty/bedna/program-klubu/>

⁸⁰ Městská policie Příbram. [online]. [cit. 2024-22-02]. Dostupné z: <https://pribram.eu/mesto-pribram/mestske-organizace/mestska-police.html?setfontsize=big>

⁸¹ Léčba závislostí a jejich prevence – Magdalena, o. p. s. [online]. [cit. 2024-28-02]. Dostupné z: <https://www.magdalena-ops.cz/cs/o-magdalene/>

- Občané města Příbram jsou jako celek nejdůležitější společníkem v oblasti prevence kriminality. Vyjadřují totiž zpětnou vazbu na projekty, které město a jeho partneři vytvářejí. Úloha občanů je velmi důležitá při ochraně soukromého majetku nebo majetku města či zdraví osob.

14. Navrhovaná opatření

Vedlejší cíl bakalářské práce je návrh opatření, který by pozitivně ovlivnil majetkovou kriminalitu, a proto je na tuto problematiku vymezena samostatná kapitola, která se touto oblastí zabývá. Jak již bylo zmíněno, návrh opatření pro pozitivní ovlivnění majetkové kriminality práce vychází z analýzy dat a studované literatury. Informace získané těmito prostředky byly podrobně vyhodnoceny, z nich vyplývají tato opatření.

K pozitivnímu ovlivnění osob, které páchají majetkovou kriminalitu, by přispělo zřízení organizace, která by se zaměřovala na osoby právě propuštěné z výkonu trestu, aby se dokázaly co nejrychleji začlenit mezi občany. Také by jim pomohla okamžitá intervence po výkonu trestu, aby si mohly co nejdříve najít práci. To by částečně řešilo jejich finanční situaci. Dále by nebylo na škodu zavést po dobu výkonu trestu pro zdravé jedince povinné, pravidelné vykonávání pracovní činnosti. Mělo by to minimálně dva velmi pozitivní efekty. První z nich je čistě ekonomické hledisko. Osoba ve výkonu trestu by přispívala na svůj pobyt státu a zároveň by mohla částečně hradit škodu poškozeným, které svojí majetkovou kriminalitou poškodila. Malou část finančního ohodnocení za práci by si mohla ponechat na běžné výdaje ve vězení a přebytek na život po propuštění z vězení. To by sloužilo i jako motivace pro osoby ve výkonu trestu s vyhlídkou lepšího života. Druhý dost podstatný benefit jsou návyky, které by si osoby vytvořily. Pravidelná pracovní doba, práce minimálně od pondělí do pátku.

Pokud jde o užívání jiných návykových látek, dále jen JNL, které ovlivňují majetkovou kriminalitu, tak by se osoby z výkonu trestu měly kontrolovat různými vyšetřeními, zda JNL neužívají, a pokud člověk bude pozitivní, měl by se vytvořit pevně daný seznam sankcí. Bohužel v nápravných zařízeních není těžké opatřit si JNL, a proto by bylo dobré zavést častější namátkové kontrolní vyšetření, zdali osoby ve výkonu trestu užívají JNL. Další zásadní úlohu plní instituce, jako je již zmiňovaná Magdaléna, které

osobám ve věznicích pomáhají s odvykáním. Přínosné by bylo, kdyby byl institut pro odvykání ve věznicích pro všechny uživatele JNL soudně povinný.

Co se týče opatření proti Covidu 19, bylo by dobré zamyslet se, jaký dopad bude mít na majetkovou kriminalitu a některá opatření tomu přizpůsobit. I když byla tato snaha od státu vedena, bylo to zřejmě neúčinné. Ze statistických údajů jasně vyplývá, že v Covidu 19 nebyla opatření, co se týče majetkové kriminality, ku prospěchu, spíše naopak.

Preventivní činností v našem okolí se zabývá mnoho státních i nestátních institucí. Také v této oblasti by bylo dobré navýšit počty prezentací či besed prováděných na školách - jak na základních, tak středních. V rámci těchto sezení by se měli přednášející pracovníci zaměřit především na důsledky páchání majetkové trestné činnosti. Masmédia v dnešní době, jako jsou rádia a televize, by měla na tuto problematiku poukazovat v co největší míře prostřednictvím dokumentů, seriálů a filmů. V dnešní rychlé době by se měla prevence také přesunout na sociální sítě, kde mladí lidé tráví spoustu volného času. Mělo by se jednat především o platformy typu Facebook, TikTok, Instagram a další, zde by byla prevence nejprínosnější. Tyto sociální sítě v dnešní době hrají velmi důležitou roli, nemělo by se na ně tedy zapomínat.

14.1 Hodnocení

Většina výše uvedených opatření již existuje, avšak jejich efektivita není tak vysoká. Budoucnost vidím v rámci internetu a sociálních sítích. Na to bychom se do budoucna měli zaměřit a zdokonalit se v jejich prezentaci. Nejzásadnější úlohu při boji proti kriminalitě mají finanční prostředky. Pokud bude peněz dostatek, dokážou se vytvořit taková opatření, která budou účinnější a efektivnější než dosavadní opatření.

Závěr

Na začátku práce byl stanoven hlavní a vedlejší cíl práce. Práce měla čtenáře seznámit s problematikou majetkové kriminality. Toto téma je velmi obsáhle, proto se práce zaměřila na krádeže vloupáním s explicitním důrazem na vloupání do objektů a vozidel.

Teoretická část práce se zabývala definováním vloupání na základě české legislativy a jeho ukotvením v právním systému ČR. Součástí teoretické části bylo přiblížit pojem vloupání z kriminologického a kriminalistického pohledu. Část teoretické práce se věnovala rozboru osobnosti pachatele vloupání. Do práce jsem tuto část zařadil, protože může poskytnout relevantní informace k efektivnějšímu tvoření preventivních opatření.

Praktická část byla zaměřena na analýzu dat týkajících se vloupání do objektů a vozidel a srovnání situace v rámci České republiky, Středočeského kraje a teritoria Územního odboru Příbram, a to v období let 2016 až 2023. Pozornost byla věnována také prevenci kriminality na úrovni města Příbram. Dle statistik bylo zjištěno, že na celorepublikové úrovni má počet zkoumaného vloupání stoupající tendenci. Důvodem toho je špatná situace ve světě, která se samozřejmě projevuje v České republice, ať už jde o pandemii Covid 19, nebo invazi Ruska na území Ukrajiny. Dále bylo zjištěno, že celková objasněnost krádeže vloupáním je pořád relativně nízká, protože je velmi obtížné někoho zadržet přímo na místě činu, nebo mu dodatečně tento skutek dokázat. To souvisí i se zajištěním finančních škod pro poškozené, které je v porovnání se škodami takřka nulové. Z toho plyne, že odpovědnost částečně spočívá na občanech samotných. Každý totiž může dodržovat jednoduché opatření k zabezpečení objektu nebo vozidla. To může přispět k bezpečnosti jejich majetku. Bezpečnostní opatření před vloupáním do vozidla je velmi jednoduché: nenechávat cenné věci uvnitř vozidla. V závěru je zapotřebí mít na paměti, že vozidlo není trezor, tím velmi pravděpodobně eliminujeme možnost, že se nám někdo pokusí vloupat do vozidla.

Je důležité zefektivnit opatření a dostatečně financovat prevenci majetkové kriminality na všech jejích úrovních pro snížení počtu případů vloupání do objektů a vozidel. Osobní zodpovědnost občanů k ochraně svého majetku je jedním z klíčových prvků ochrany majetku.

Získané informace z bakalářské práce zasvěcují čtenáře do problematiky majetkové kriminality, a proto mohou být využity při řešení některých problémů týkajících se vloupání do objektů nebo vozidel a jejich prevence. Dále mohou být využita navrhovaná opatření, která jsou uvedena v druhé části práce. Autor doufá, že získané informace a poznatky z bakalářské práce přispějí k lepší ochraně soukromého či státního majetku a zvýší povědomí o významu ochrany majetku před majetkovou kriminalitou.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BLATNÝ, Marek. *Psychologie osobnosti: hlavní témata, současné přístupy*. Psyché (Grada). Praha: Grada, 2010, 304 s. ISBN 978-80-247-3434-7.
2. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 446 s. ISBN 978-80-7380-213-4.
3. DOČKAL, Jan. *Člověk v současném světě: než začneme studovat sociální práci*. Středokluky: Zdeněk Susa, 2008, 158 s. ISBN 9788086057538.
4. FENYK, Jaroslav; GRIVNA, Tomáš a CÍSAŘOVÁ, Dagmar. *Trestní právo procesní*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 928 s. ISBN 978-80-7478-750-8.
5. FIRSTOVÁ, Jana a ZÁMEK, David. *Prevence kriminality - nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2021, 204 s. ISBN 978-80-7676-057-8.
6. GRIVNA, Tomáš; SCHEINOST, Miroslav a ZOUBKOVÁ, Ivana. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 588 s. ISBN 978-80-7478-614-3.
7. HOLCR, Květoň. *Kriminologie*. Student (Leges). Praha: Leges, 2009, 192 s. ISBN 978-80-87212-27-1.
8. JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Student (Leges). Praha: Leges, 2016, 1040 s. ISBN 9788075021205.
9. KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0.
10. KUČHTA, Josef. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část*. Beckovy právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2009, 632 s. ISBN 9788074000478.
11. MUSIL, Jan; KONRÁD, Zdeněk a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2004, 583 s. ISBN 8071798789.
12. NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická dokumentace*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009, 140 s. ISBN 978-80-7251-307-9.

13. NOVOTNÝ, Oto a ZAPLETAL, Josef. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008, 528 s. ISBN 9788073573775.
14. POLIŠENSKÁ, Veronika A.; BOROVSANÁ, Michaela a ŠTINDLOVÁ, Sylvie. *Pachatelé vloupání - osobnost, agrese a strategie*. Praha: Psychologický ústav Akademie věd České republiky, 2010, 174 s. ISBN 978-80-86174-14-3.
15. PORADA, Viktor. *Kriminalistika: (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, 309 s. ISBN 978-80-7380-038-3.
16. PROTIVINSKÝ, Miroslav a KLVANA, Karel. *Základy kriminalistiky*. 2. vyd. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2007, 164 s. ISBN 978-80-86795-50-8.
17. STRAUS, Jiří a VAVERA, František. *Slovník kriminalistických pojmů a osobností*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, 352 s. ISBN 978-80-7380-258-5.
18. STRAUS, Jiří. *Kriminalistická technika*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 448 s. ISBN 978-80-7380-409-1.
19. STRAUS, Jiří. *Úvod do kriminalistiky*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 176 s. ISBN 978-80-7380-367-4.
20. STRAUS, Jiří. *Úvod do kriminalistiky*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 176 s. ISBN 978-80-7380-367-4.
21. SVATOŠ, Roman. *Kriminologie*. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 290 s. ISBN 9788073803896.
22. SVATOŠ, Roman. *Prevence kriminality*. Druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2016, 132 s. ISBN 9788075560094.
23. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 3. vydání. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck, 2023, 4968 s. ISBN 978-80-7400-893-1.
24. ŠIMOVČEK, Ivan. *Kriminalistika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 408 s. ISBN 978-80-7380-343-8.
25. VÁLKOVÁ, Helena a KUČHTA, Josef. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012, 616 s. ISBN 978-80-7400-429-2.
26. VÝROST, Jozef; SLAMĚNÍK, Ivan a SOLLÁROVÁ, Eva (ed.). *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Psyché (Grada). Praha: Grada, 2019, 760 s. ISBN 978-80-247-5775-9.

27. ZOUBKOVÁ, Ivana a MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminologie a prevence kriminality*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2004, 152 s. ISBN 80-86795-05-5.

Elektronické zdroje

1. Léčba závislostí a jejich prevence – Magdalena, o. p. s. [online]. [cit. 2024-28-02]. Dostupné z: <https://www.magdalena-ops.cz/cs/o-magdalene/>
2. Mapa kriminality. [online]. [cit. 2024-20-02]. Dostupné z: <https://mapakriminality.cz/>
3. Městská policie Příbram. [online]. [cit. 2024-22-02]. Dostupné z: <https://pribram.eu/mesto-pribram/mestske-organizace/mestska-policie.html?setfontsize=big>
4. Program klubu Ponton. [online]. [cit. 2024-16-02]. Dostupné z: <http://ponton.cz/projekty/bedna/program-klubu/>
5. Projekty města Příbram. [online]. [cit. 2024-14-02]. Dostupné z: <https://www.bezpecnapribram.cz/projekty>
6. Statistiky kriminality. [online]. [cit. 2024-14-02]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>
7. Vývoj registrované kriminality v roce 2021. [online]. [cit. 2024-20-03]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx>

Legislativní dokumenty

1. DRAŠTÍK, Antonín. *Trestní zákoník: komentář*. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-790-4.
2. *Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Vydání třinácté. Praha: Armex Publishing, 2024. ISBN 978-80-87451-95-3.

Seznam zkratek

AFIS - BIS – Automatic Fingerprint Identification System verze BIS

ČR – Česká republika

DNA – Deoxyribonucleic acid (= deoxyribonuekleová kyselina)

EU – Evropská unie

GPS – Global Positioning Systém

IZS – Integrovaný záchranný systém

JNL – Jiné návykové látky

PČR – Policie České republiky

TČ – Trestný čin

TZ – Trestní zákoník

Seznam tabulek a grafů

GRAF 1 POČET KRÁDEŽÍ VLOUPÁNÍM V ČESKÉ REPUBLICE	44
GRAF 2 POČET KRÁDEŽÍ VLOUPÁNÍM VE STŘEDOČESKÉM KRAJI	45
GRAF 3 RECIDIVA U VYBRANÝCH VLOUPÁNÍ VE STŘEDOČESKÉM KRAJI V ROCE 2021	48
GRAF 4 RECIDIVA U VYBRANÝCH VLOUPÁNÍ VE STŘEDOČESKÉM KRAJI V ROCE 2022	48
GRAF 5 RECIDIVA U VYBRANÝCH VLOUPÁNÍ VE STŘEDOČESKÉM KRAJI V ROCE 2023	49
GRAF 6 VĚK PACHATELE VYBRANÝCH VLOUPÁNÍ VE STŘEDOČESKÉM KRAJI V LETECH 2021 - 2023	50
GRAF 7 PACHATELÉ VYBRANÝCH TRESTNÝCH ČINŮ POD VLIVEM JINÝCH NÁVYKOVÝCH LÁTEK V LETECH 2021 - 2023	52
TABULKA 1 CELKOVÁ KRIMINALITA OD ROKU 2016 DO ROKU 2023.....	12
TABULKA 2 DYNAMIKA MAJETKOVÉ KRIMINALITY OD ROKU 2016 DO ROKU 2023	14
TABULKA 3 STRUKTURA MAJETKOVÉ KRIMINALITY V 2023 OD NEJČETNĚJŠÍHO TČ	14
TABULKA 4 VLOUPÁNÍ DO OBYDLÍ VE STŘEDOČESKÉM KRAJI.....	46
TABULKA 5 VLOUPÁNÍ DO OBYDLÍ V TERITORIU ÚZEMNÍHO ODBORU PŘÍBRAM.....	47
TABULKA 6 KRÁDEŽE VLOUPÁNÍM V ČESKÉ REPUBLICE ZA ROKY 2016- 2023.....	50
TABULKA 7 KRÁDEŽE VLOUPÁNÍM VE STŘEDOČESKÉM KRAJI ZA ROKY 2016 - 2023	51